د ریاست الوزراء اقتصادي معاونیت
Office of the Deputy PM for Economic Affairs
د مطبوعاتو ریاست

- د تدارکاتو کمیســـیون د څه باندې څوارلس میلیارده افغانیو په ارزښت ۵۸ پروژې منظورې کړې
- کار ســـاخت فابریکه تولیدی سمنت یتیم‌تاق افتتاح شد
- 24-HOUR OPERATIONS AT HAIRATAN PORT: A MAJOR STEP TOWARD STRENGTHENING TRADE AND REGIONAL CONNECTIVITY

ابادي

دري میاشتنی

ABAADI

ګـــــڼه ۱
ثـــور، ۱۴۰۵ ل.ل
پرلمپسې ۲۸مه ګڼه

"

دا غوره ګڼم چې د اســـلامي امارت د ارزښـــتونو او اصولو په چوکاټ کې هېوادونـــه د ســـیاسي او اقتصادي تعامل هڅه وکـــړي، هغه انرژي او امکانات چې د یو او بل په تخریب ضایع کېږي، ښـــه ده چې د یو او بل په ملاتړ او د مشترکو ټکو په پیاوړي کولو مصرف سي.

الحاج ملا عبدالغني برادر اخوند

@FDPM_AFG
dpmea.gov.af
@FDPM_AFG

د رياست الوزراء اقتصادي معاونيت
Office of the Deputy PM for Economic Affairs
د مطبوعاتو رياست

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين، والصلاة والسلام
على سيدنا محمد وآله وصحبه أجمعين

ابادي

دري مياشتنی

ثور - ۱۴۰۵ ل. ل
پرله‌پسې ۲۸مه گڼه

گڼه ۱

د امتیاز خاوند: د ریاست الوزراء اقتصادي معاونیت

کتنپلاوی: مولوي عبدالله عزام، مولوي ذبیح الله ناصر، امان الله حنیفي
فضل ولي شیراني او نجیب الله مایار

مسئول مدیر: مولوي خالق داد تقي

ډیزاینر: عطاءالرحمن سعید

فوټوژورنالیست: حجت الله قاضي زاده

مرمرینه ماڼۍ، ملک اصغر څلورلارې، کابل
0202107500
media@dpmea.gov.af
dpmea.gov.af

- **د مجلې له مقالو او انځورونو څخه ګټه اخیستنه د سرچینې په ذکر کولو سره جواز لري.**
- **استفاده از مقالات و تصاویر مجله با ذکر مآخذ مجاز است.**

لړلیک

سـرلیـکـنـه ۱

غـــونــــډې ۲ - ۱۱

لیـدنـې کتـنــې ۱۲ - ۱۵

اقتصادي پروژې او انفوګرافیکونه ۱۶ - ۲۹

د اقتصادي موضوعاتو اړوند مقالې ۳۰ - ۳۷

English Section 1 - 3

سرلیکنه

د ریاست‌الوزراء اقتصادي مرستیال محترم ملا عبدالغني برادر اخوند د روان ۱۴۰۵ لمریز کال د ثور میاشتې په اوومه نېټه په جوزجان ولایت کې د یتیم تاق سیمنټو تولیدي فابریکې د جوړېدو چارو پرانیسته وکړه. د ریاست‌الوزراء اقتصادي مرستیال د هېواد د اقتصادي ودې او په تدریجي توګه د تولیدي اقتصاد پر لور د چټکو ګامونو اخیستو لپاره د کورني صنعت پیاوړي کېدل او له کورنیو تولیداتو ملاتړ مهم وبلل او د دې جدي اړتیا پر حل بې ټینګار وکړ.

صنعت د هېوادونو په اقتصادي وده کې ستره ونډه لري. د هر هېواد د پرمختګ کیلي، صنعت دی او څومره چې د صنعت برخه پیاوړې او پرمختللې وي، هغومره اقتصادي وده هم چټکه وي. افغانستان د بشري ځواک، طبیعي زېرمو او سرچینو، کانونو او ځنګلونو له اړخه یو غني هېواد دی او له دې هر څه نه د صنعت په برخه کې پوره ګټه پورته کېدای شي، خو له دې زېرمو لکه څنګه چې په کار ده، استفاده نه ده شوې. د اسلامي امارت په راتګ سره، پورتنیو ټولو برخو ته پاملرنه شوې او اوسمهال د دې ټولو له عوایدو څخه د هېواد د پرمختګ په لاره کې ګټه پورته کېږي. د هېواد په کچه د طبیعي زېرمو مدیریت او له ټولو معیارونو سره سم یې په تخنیکي او مسلکي ډول استخراج کېږي.

د هېواد په کچه د کوچنیو، منځنیو او ستر مقیاس ډېر شمېر کانونه د اسلامي امارت له لوري د وضع شویو قوانینو په رڼا کې په قرارداد ورکول کېږي او عواید یې په منظم او شفاف ډول د حکومت خزانې ته جمع کېږي. دغه راز د همدې کانونو د عوایدو پرمټ بیا د هېواد زېربناوې چې د یوه هېواد د پرمختګ او خلکو ته د خدمتونو وړاندې کولو په برخه کې اړینې دي، رغول کېږي. په دې تېرو شاوخوا پنځو کلونو کې د هېواد په کچه د سترو زېربنایي پروژو د چارو پیل او د ځینو یې پای ته رسېدل، د دې ادعا ښه ثبوت دی. دا مهال افغانستان د اوبو مدیریت، د لویو لارو جوړولو، د برېښنا د تولید پروژو د پیل او دې ته ورته نورو سکټورونو کې ترسره شوي کارونه، هغه څه دي چې کولای شي افغانستان له اقتصادي پلوه په پښو ودروي.

دا چې صنعت د هېواد د اقتصادي پرمختګ لامل ګرځي، نو له همدې امله اسلامي امارت دې برخې ته خپله توجه اړولې او ورځ تر بلې د صنعتي فابریکو په شمېر کې زیاتوالی راځي. د اوسپنې ویلې کولو، درملو جوړولو، د بېلا بېلو توکو تولیدولو فابریکو د جوړېدو ترڅنګ اوسمهال د هېواد په کچه د سیمنټو صنعت ته هم پوره پاملرنه شوې ده. له دې ډول صنعتي فابریکو څخه یې ځینې اوس عملاً سیمنټ تولیدوي لکه د غوري او جبل السراج د سیمنټو فابریکې او د هېواد په یو شمېر ولایتونو کې د سیمنټو د تولیدي فابریکو د جوړېدو چارې روانې دي.

له دې جملې څخه یوه هم د جوزجان ولایت د یتیم تاق د سیمنټو تولیدي فابریکه ده چې د جوړېدو چارې یې د ریاست الوزراء اقتصادي مرستیال محترم ملا عبدالغني برادر اخوند له لوري پرانیستل شوې. پر دې فابریکه ۷۷ ترکي شرکت ۱۶۰ میلیون ډالر پانګونه کوي، چې په ورځني ډول به ۳۰۰۰ ټنه سیمنټ تولید کړي. همدا چې یاده فابریکه د سیمنټو تولید پیل کړي، نو له دې سره به زموږ د سیمنټو په برخه کې شته اړتیاوې تر ډېره بریده پوره، داخلي صنعت به پیاوړی، هېوادوالو ته به د کار زمینه برابره او تر ټولو مهمه دا چې له بهر څخه د سیمنټو پر وارداتو به مو تکیه راکمه شي. له یوه لوري به د سیمنټو په مقابل کې بهر ته د اسعارو د وتلو مخه ونیول شي او له بل لوري به د دې صنعت په پراختیا او پرمختګ سره اقتصاد پیاوړی او هېواد به مو له وارداتي حالته د صادراتي او تولیدي اقتصاد په لور ګامونه پورته کړي.

د اقتصادي کمېسیون، تدارکاتو کمېسیون او
د پانګونې بین الوزارتي او تخنیکي کمېټو

غونډې

د ماليې وزارت د نويو عوايدي فرصتونو راپور تائيد شو

د رياست‌الوزراء اقتصادي مرستيال محترم ملا عبدالغني برادر اخوند په مشرۍ د اقتصادي کمېسيون نوبتي غونډه د ۱۴۰۴ لمريزکال د کب مياشتې په پنځمه نېټه په مرمرينه مانۍ کې ترسره شوه. دې غونډې ته د ماليې وزارت د نويو عوايدي فرصتونو راپور وړاندې او تاييد شو. د راپور له مخې، ماليې وزارت په مختلفو سکتورونو کې د عوايدو د زياتوالي نوي فرصتونه په ګوته کړي، چې د هر فرصت لپاره د طرحو تر تاييدۍ او منظورۍ وروسته به په اوږدمهال کې د اسلامي امارت بودیجې شاوخوا ۶۰ ميلیارده افغانۍ زيات عوايد ولري. د اقتصادي کمېسيون په دې نوبتي غونډه کې د معيار او کيفيت ادارې اړوند د داخلي معيارونو لپاره وړاندې شوې ۱۲ مسودې او د ازمايښت ۱۱ طريقې هم تاييد شوې. دغه مسودې د ساختماني توکو، برېښنايي او طبي وسايلو او سامان آلاتو، نساجي، پلاستيک، لبنياتو او همدارنګه د ازمايښت طريقې بيا د خوراکي او کرنيزو محصولاتو اړوند دي. دې غونډې ته د اوبو او انرژۍ وزارت له لوري له پنجشير څخه کابل ته د اوبو د انتقال د پايپ لين پروژې په اړه هم راپور وړاندې او د اقتصادي کمېسيون له لوري تاييد شو. د راپور له مخې به ماليې وزارت د يادې پروژې د سروې او ډيزاين لپاره د اوبو او انرژۍ وزارت ته بوديجه ځانګړې کړي. همداراز ماليې وزارت ته هدايت وشو، څو له شاه و عروس بند څخه د کابل ښار شمالي برخو ته د اوبو رسونې په موخه د اوبو رسونې اماراتي شرکت ته ځانګړې شوې بوديجه انتقال او ياد رياست يې د سروې او ډيزاين عملي چارې پيل کړي. همدارنګه دې د اوبو رسونې اماراتي شرکت د (ام ډي پي) اوبو رسونې پروژې د پاتې چارو د بشپړولو په موخه خپل تطبيقي پلان ماليې وزارت ته وسپاري او ماليې وزارت دې د تطبيقي پلان مطابق بوديجه ورته ځانګړې کړي. د اماراتي شرکتونو لوی رياست ته هم هدايت وشو، څو په کابل ښار کې د اوبو رسونې پروژې د سروې او ډيزاين لپاره د اوبو رسونې اماراتي شرکت ته بوديجه ځانګړې کړي.

کمیسیون تدارکات

به ارزش حدود ۱۰،۲ میلیارد افغانی ۲۲ پروژه را منظور نمود

به ریاست محترم ملا عبدالغنی برادر آخند معاون اقتصادی ریاست الوزراء جلسه نوبتی کمیسیون تدارکات به تاریخ دوم ماه حوت سال ۱۴۰۴ خورشیدی در قصر مرمرین برگزار گردید. در این جلسه مطابق اجندآ ۳۷ پروژه غرض منظوری ارائه گردید. پس از بحث، ۲۲ پروژه به ارزش حدود ۱۰،۲ میلیارد افغانی منظور و در ۷ پروژه دیگر تعدیلاتی وارد گردید. همچنان در مورد چهار پروژه،کمیته‌های تعیین‌شده مؤظف گردید تا پیرامون قیمت‌ها با شرکت‌های برنده مذاکره نموده و گزارش خود را به رهبری کمیسیون تدارکات ارائه نمایند. قرارداد دو پروژه به این دلیل لغو شد که شرکت‌های برنده حاضر به تکمیل پروژه‌ها مطابق قیمت های تعیین‌شده نبودند؛ بنابراین تصمیم گرفته شد این پروژه‌ها دوباره به داوطلبی آزاد سپرده شود. یک پروژه دیگر نیز به سبب بلند بودن قیمت‌های پیشنهادی شرکت‌ها نسبت به قیمت تخمینی، دوباره به داوطلبی آزاد ارائه گردید. در مورد یک پروژه دیگر، به اداره مربوطه هدایت داده شد تا آن را از طریق هیأت مختلط تعیین‌شده تطبیق نماید. همچنان یک شرکت به دلیل تخلفات کاری و شکایات ادارات، به کمیته محرومیت معرفی شد. در پروژه‌های منظور شده و تعدیل‌شده فاز دوم کانال قوش‌تیپه، ساخت ترمینل و پارکینگ میدان هوایی بین المللی احمدشاه بابا در ولایت قندهار، ساخت ترمینل مسافربری و بار بری در مرکز ولایت فراه، ساخت ۲۰ کیلومتر سرک از ایبک تا روی دوآب در ولایت سمنگان، ساخت شفاخانه‌های عمومی در ولسوالی‌های یاوان بدخشان، دندپتان پکتیا و گلران هرات و تکمیل کارهای باقی‌مانده پروژه‌های توزیع و انتقال برق در ولایات مختلف شامل اند. پروژه‌های منظور شده از سوی امارت اسلامی افغانستان تمویل می‌گردد.

د امارتي ادارو د مکاتیبو او اداري اسنادو د مدیریت برېښنایي سیستم تایید شو

د ریاست‌الوزراء اقتصادي مرستیال محترم ملا عبدالغني برادر اخوند په مشرۍ د اقتصادي کمېسیون نوبتي غونډه د روان ۱۴۰۵ لمریز کال د ثور میاشتې په نهمه نېټه په مرمرینه ماڼۍ کې جوړه شوه. دې غونډې ته د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوژۍ وزارت له لوري د امارتي ادارو د مکاتیبو او اداري اسنادو د مدیریت برېښنایي سیستم د بحث لپاره وړاندې شو. له هراړخیزې ارزونې وروسته یاد سیستم تایید او دغه وزارت ته یې په تدریجي ډول د تطبیق لارښوونه وشوه.

د دې سیستم په تطبیق سره به د امارتي ادارو ترمنځ همغږي پیاوړې، شفافیت، څټکتیا او امنیت به رامنځته، د جعل، فساد او د وخت د ضیاع مخنیوی به ترسره، د دقیقو ارقامو او حساب ورکونې اصل به پیاوړی او د برېښنایي حکومتولۍ په لور به اساسي ګام واخیستل شي. په دغه سیستم کې د مراجعینو لپاره هم د پام وړ اسانتیاوې په پام کې نیول شوې دي. همدارنګه دې غونډې ته د ۲۲ هغو عام المنفعه پروژو راپور هم وړاندې شو، چې د عالیقدر امیرالمؤمنین شیخ صاحب حفظه الله تعالی له لوري یې د کانونو د عوایدو په بدل کې د تطبیق حکمونه ورکړل شوي. د ۲۲ پروژو له جملې مالیې وزارت د ۱۳ پروژو اقتصادي تحلیل ترسره کړی، چې د اقتصادي کمېسیون له لوري تایید او لارښوونه ورته وشوه، چې دغه تحلیل د کانونو او پټرولیم وزارت سره شریک او اړوندې ادارې د یادو پروژو عملي چارې پیل کړي. په دې کې ساختماني، اوسپنې پټلۍ او د برېښنا رسونې او توزیع پروژې شاملې دي.

د یادونې وړ ده چې د ۲۲ عام المنفعه پروژو له جملې د نهو پروژو عملي چارې پیل شوې، چې کاري پرمختګونه هم لري.

د غونډې په پای کې د یوشمېر تعقیبي موضوعاتو راپورونه هم وړاندې شول، چې د اقتصادي کمېسیون له لوري تایید او اړوندو ادارو ته یې د تطبیق په اړه سپارښتنې وشوې.

په ګمرکونو کې د وارداتي تجارتي شرکتونو د ثابتې مالیې د ورکړې طرحه د تایید وړ وبلل شوه

د اقتصادي کمېسیون د تخنیکي کمېټې نوبتي غونډه د ۱۴۰۴ لمریز کال د کب میاشتې په یوولسمه نېټه په مرمرینه ماڼۍ کې ترسره شوه. دې غونډې ته د مالیې وزارت له لوري د هېواد په ګمرکونو کې د تجارتي وارداتي شرکتونو د ثابتې مالیې د ورکړې طرحه د بحث لپاره وړاندې او له ارزونې وروسته د تایید وړ وبلل شوه. د دې طرحې د تطبیق په صورت کې به وارداتي تجارتي شرکتونو ته ډېرې اسانتیاوې رامنځته او بیت المال ته به په زیاته اندازه عواید جمع شي. دې غونډې ته په هېواد کې د بهرنیو تمویلوونکو د نیمګړو پروژو په تړاو د ټاکل شوې کمېټې راپور هم وړاندې شو. د راپور له اورېدو وروسته پرېکړه وشوه، چې د یادو پروژو د هراړخیزې ارزونې او اولویت بندۍ لپاره دې ټاکل شوې کمېټه کار وکړي او خپل راپور دې په ټاکلي وخت د اقتصادي کمېسیون تخنیکي کمېټې ته وړاندې کړي. د کرنې، اوبو لګولو او مالداری وزارت له لوري د ځمکو او اراضی د تثبیت او د سیستم عصري کولو په تړاو پر وړاندې شوې طرحه هم بحث وشو. له بحث وروسته کرنې وزارت ته سپارښتنه وشوه، چې یاده طرحه د لا غني کېدو په موخه له اړوندو ادارو سره د نظر اخیستو په موخه شریکه او نهایي شوه طرحه د تخنیکي کمېټې راتلونکي مجلس ته وړاندې کړي. همدارنګه د تخنیکي کمېټې له لوري له هېواد څخه بهر ته د المونیم د صادرولو پر موضوع هم بحث وشو. د یادې موضوع د هراړخیزې ارزونې لپاره کمېټه وټاکل شوه او سپارښتنه ورته وشوه، چې خپل راپور په ټاکلې نېټه تخنیکي کمېټې ته وړاندې کړي.

ظرفیت کاری سیستم‌های اداره عمومی احصائیه و معلومات افزایش خواهد یافت

جلسه نوبتی کمیته تخنیکی کمیسیون اقتصادی به تاریخ ۲۴ حمل ۱۴۰۵ خورشیدی در قصر مرمرین برگزار شد. در این جلسه، پروپوزل ارتقای ظرفیت کاری و عصری‌سازی سیستم‌های موجود ادارۀ عمومی احصائیه و معلومات جهت بحث ارائه گردید. پس از ارزیابی همه‌جانبه، پروپوزل یاد شده قابل تأیید دانسته شد و جهت تصمیم نهایی به کمیسیون اقتصادی راجع گردید. برای تطبیق این پروپوزل، مدت یک سال زمان و حدود یک میلیارد افغانی بودجه در نظر گرفته شده است که با اجرای آن، روند ارائۀ خدمات به هموطنان تسریع یافته و شفافیت نیز تأمین خواهد شد. همچنان در این جلسه، در مورد ضرورت و اهمیت تهیه ماسترپلان برای تمامی بنادر کشور نیز بحث صورت گرفت. مسؤلین وزارت شهرسازی و مسکن اظهار داشتند که کار روی تهیه ماسترپلان‌های بنادر اسلام‌قلعه، نیمروز، تورغندی و ابونصر فراهی جریان دارد و در زمان تعیین‌شده تکمیل خواهد شد. کمیتۀ تخنیکی توصیه نمود تا برای سایر بنادر کشور ماسترپلان‌های مشابه تهیه گردیده و جهت تصمیم نهایی به کمیسیون اقتصادی ارائه شود.

د سرپل ولایت په مرکز کې

د سوداگریز مارکېټ جوړولو طرحه د تایید وړ وبلل شوه

د پانگونې بین‌الوزارتي کمېټې نوبتي غونډه د ۱۴۰۴ لمریزکال د کب میاشتې په شپږمه نېټه په مرمرینه ماڼۍ کې ترسره شوه. دې غونډې ته د سرپل ولایت د مرکز اړوند په لومړۍ ناحیه کې د ښاروالۍ پر ځمکه د شرعي عقد (استصناع) پر بنسټ د سوداگریز مارکېټ د جوړېدو طرحې په تړاو د ټاکل شوې کمېټې راپور وړاندې شو. د راپور له مخې یاده طرحه د تایید وړ وبلل شوه. د دې طرحې له مخې به دغه سوداگریز مارکېټ په څلورو پوړونو کې جوړ شي چې ۶۹ دوکانونه او همدارازد وسایطو لپاره به جلا پارکینگ او شنه ساحه ولري. همدارنگه د خصوصي سکتور له لوري په کابل ښار کې د کابل ښاروالۍ پر ملکیتونو په ۱۸ ساحو کې د عامه تشنابونو او په ۱۳ ساحو کې د سوداگریزو مارکېټونو او عامه تشنابونو د جوړولو په اړه پر وړاندې شوې طرحه هم بحث وشو. له بحث وروسته ټاکل شوې کمېټې ته دنده وسپارل شوه، څو د ۱۳ مشخصو شوو ځایونو له جملې د یوشمېر ځایونو په اړه د طرحې له وړاندې کوونکي شرکت سره تخنیکي او مالي بحثونه ترسره او پاتې نور ځایونه دې کابل ښاروالي د ازادې داوطلبۍ له لارې اعلان ته وسپاري. یاده کمېټه دې خپل راپور په ټاکلي وخت د پانگونې بین‌الوزارتي کمېټې ته وړاندې کړي.

د لمریزې برېښنا د تولید او سوداګریز مارکېټ جوړولو پر طرحو بحث وشو

د پانګونې بین‌الوزارتي کمېټې نوبتي غونډه د ۱۴۰۴ لمریزکال د کب میاشتې په ۱۲مه نېټه په مرمرینه مانۍ کې ترسره شوه. غونډې ته د کابل ښار په لومړۍ ناحیه کې د کابل ښاروالۍ اړوند ملکیت باندې تر ځمکه لاندې د سوداګریز مارکېټ جوړولو طرحه د بحث لپاره وړاندې شوه. له مفصل بحث وروسته ټاکل شوې کمېټې ته دنده وسپارل شوه، چې د کور او ښارجوړونې وزارت د نظر اخیستلو په صورت کې د یادې طرحې هراړخیزه ارزونه ترسره او راپور یې په ټاکلي وخت د پانګونې بین‌الوزارتي کمېټې ته وړاندې کړي. په دې غونډه کې همدارازپه فراه، دایکندي، غور، زابل او اروزګان ولایتونو کې د لمریزې برېښنا د تولید او په بټریو کې د برېښنا ذخیره کولو د سیستم پر طرحه هم بحث وشو. له بحث وروسته د افغانستان برېښنا شرکت ته دنده وسپارل شوه، څو د یادې طرحې وړاندې کوونکي شرکت ته له مشخصو شوو ولایتونو یوڅو ولایتونه په نښه او په دې اړه ورسره تخنیکي او هراړخیز بحثونه ترسره او خپل جامع راپور د پانګونې بین‌الوزارتي کمېټې ته په ټاکلي وخت وړاندې کړي.

طرح بازسازی زمین‌های تخریب‌شده در کنار دریای آمو قابل تأیید دانسته شد

جلسه نوبتی کمیته سرمایه‌گذاری بین الوزارتی به تاریخ، ۱۹ حوت ۱۴۰۴ خورشیدی در قصر مرمرین برگزار شد. در این جلسه، طرح بازسازی زمین‌های تخریب‌شده در کنار دریای آمو برای بحث ارائه گردید که پس از ارزیابی همه‌جانبه، در پرنسیپ قابل تأیید دانسته شد. بر اساس این طرح، اول زمین های تخریب‌شده دوباره احیا می‌گردد و سپس در آن فارم‌های زراعتی و مالداری و همچنان کارخانه‌های پروسس ایجاد خواهد شد که در نتیجه آن مقدار زیادی محصولات باکیفیت تولید شده و برای هزاران هموطن فرصت‌های کاری فراهم می گردد. همچنان در این جلسه، روی طرح ایجاد یک کمپلکس تجارتی و رهایشی در ناحیه شانزدهم شهرکابل نیز بحث صورت گرفت. پس از بحث، به شاروالی کابل وظیفه سپرده شد تا ملکیت زمین و پلان ملکیت را مشخص سازد. اگر این زمین برای سرمایه گذاری مساعد تشخیص داده شود، با شرکت ارائه‌کننده طرح بحث‌های تخنیکی انجام داده و گزارش آن را به کمیته سرمایه گذاری بین‌الوزارتی ارائه نماید. همچنان کمیته سرمایه‌گذاری بین‌الوزارتی درباره تعیین مکان‌های منظم برای موترفروشی‌ها در شهرکابل نیز بحث کرد. به کمیته‌ای متشکل از نمایندگان شاروالی کابل و ادارات مربوطه وظیفه سپرده شد تا در چندین ساحه شهرکابل مکان‌های مناسب برای موترفروشی‌ها را مشخص ساخته، برای آن طرح ترتیب داده و با کمیته سرمایه‌گذاری بین‌الوزارتی شریک سازند.

د پانګونې پر یوشمېر طرحو بحث وشو

د پانګونې بین‌الوزارتي کمېټې نوبتي غونډه د روان ۱۴۰۵ لمریز کال د حمل میاشتې په ۱۸مه نېټه په مرمرینه ماڼۍ کې جوړه شوه. غونډې ته د کابل ښار په لومړۍ ناحیه کې د سوداګریز مارکېټ جوړولو، په کابل ښار کې د کثافاتو د سوځولو او پروسس له لارې د برېښنا تولید د عصري فابریکې جوړولو او همداراز په کندهار، هرات او بلخ ولایتونو کې د تراکتورونو او کرنیزو ماشینونو د مونتاژ او تدریجي تولید طرحې د بحث لپاره وړاندې شوې.

له بحث وروسته یادې طرحې د تخنیکي او اقتصادي ارزونو په موخه اړوندو ادارو ته راجع او سپارښتنه ورته وشوه، چې خپل راپورونه په ټاکلو نېټو د پانګونې بین الوزارتي کمېټې ته وړاندې کړي.

در مورد طرح‌های ایجاد مارکیت‌های تجارتی و پارک تکنالوژی معلوماتی بحث صورت گرفت

جلسه نوبتی کمیته سرمایه‌گذاری بین الوزارتی به تاریخ ۲۵ ماه حمل ۱۴۰۵ خورشیدی در قصر مرمرین برگزار شد. در این جلسه طرح ایجاد مارکیت تجارتی زیرزمینی در ناحیه یازدهم شهر کابل، ایجاد مارکیت تجارتی در ناحیه اول و همچنان طرح ایجاد پارک تکنالوژی معلوماتی برای بحث ارائه گردید. پس از بحث، طرح‌های یادشده به ادارات مربوطه راجع گردید و به آنان توصیه شد تا با در نظرداشت نظریات کمیته سرمایه‌گذاری بین‌الوزارتی ، تحلیل های مالی و تخنیکی را انجام داده و گزارش های خویش را در زمان‌های تعیین‌شده به کمیته ارائه نمایند.

په کابل ښار کې د استوګنیز ښارګوټي او سوداګریزو مارکېټونو د جوړولو پر طرحو بحث وشو

د پانګونې بین‌الوزارتي کمېټې نوبتي غونډه د روان ۱۴۰۵ لمریز کال د ثور میاشتې په لومړۍ نېټه په مرمرینه ماڼۍ کې ترسره شوه. دې غونډې ته د کابل ښار په لومړۍ ناحیه کې له سپاهي ګمنام څلورلارې تر جاده میوند او له جاده میوند تر پل یک پیسه‌ګي پورې تر ځمکې لاندې د سوداګریز مارکېټ، د کابل ښار په لومړۍ ناحیه کې د سوداګریز مارکېټ او همدارنګه د کابل ښار په اتمه ناحیه کې د طلايي ښارګوټي شا ته د کابل ښاروالۍ پر ځمکه د استوګنیز ښارګوټي د جوړولو طرحې د بحث لپاره وړاندې شوې.

له بحث وروسته یادې طرحې اړوندو ادارو ته د تخنیکي او مالي ارزونو لپاره راجع شوې او سپارښتنه ورته وشوه، چې خپل راپورونه په ټاکلو نېټو د پانګونې بین‌الوزارتي کمېټې ته وړاندې کړي.

روی طرح‌های ساخت مارکیت‌های تجارتی در ولایت کابل، بلخ و جوزجان بحث صورت گرفت

جلسه نوبتی کمیته سرمایه‌گذاری بین‌الوزارتی به تاریخ هشتم ثور ۱۴۰۵ خورشیدی در قصر مرمرین برگزار گردید. در این جلسه، طرح‌های ساخت مارکیت‌های تجارتی در زمین وزارت مالیه در ناحیه اول شهر کابل، در زمین وزارت اطلاعات و فرهنگ در ناحیه چهارم شهر مزارشریف مرکز ولایت بلخ و همچنان در زمین شاروالی در شهر شبرغان مرکز ولایت جوزجان جهت بحث ارائه شد.

پس از بحث، طرح‌های یادشده برای ارزیابی مالی، اقتصادی و تخنیکی به ادارات مربوطه راجع گردید و به آن توصیه شد تا گزارش‌های خود را در زمان تعیین‌شده به کمیته سرمایه‌گذاری بین الوزارتی ارائه نمایند.

د تدارکاتو کمېسیون د څه باندې یو میلیارد افغانیو په لګښت ۱۷ پروژې منظورې کړې

د ریاست‌الوزراء اقتصادي مرستیال محترم ملا عبدالغني برادر اخوند په مشرۍ د تدارکاتو کمېسیون نوبتي غونډه د روان ۱۴۰۵ لمریز کال د حمل میاشتې په ۱۲مه نېټه په مرمرینه ماڼۍ کې ترسره شوه. دې غونډې ته له اجنډا سره سم ۴۲ پروژې د منظورۍ لپاره وړاندې شوې. له بحث وروسته د څه باندې یو میلیارد افغانیو په ارزښت ۱۷ پروژې منظورې شوې او په ۱۴ پروژو کې بیا یولړ تعدیلونه راغلل. همداراز د شپږو پروژو په اړه ټاکل شوو کمېټو ته دندې وسپارل شوې، څو د پروژو د قیمتونو په اړه له ګټونکو شرکتونو سره مذاکره ترسره او راپور یې د تدارکاتو کمېسیون مشرتابه ته وړاندې کړي. د دوه پروژو قراردادونه بیا له دې امله لغوه شول، چې ګټونکي شرکتونه د قرارداد مطابق په ټاکل شوو قیمتونو د پروژو بشپړولو ته حاضر نه وو او پرېکړه وشوه چې دغه پروژې دې بیاځلې ازادې داوطلبۍ ته وړاندې او ګټونکي شرکتونه دې د محرومیت کمېټې ته معرفي شي. دوه پروژې بیا له دې امله بیاځلې ازادې داوطلبۍ ته وړاندې شوې، چې په ازاده داوطلبۍ کې د شرکتونو له لوري وړاندې شوي قیمتونه د پروژو له تخمیني قیمتونو څخه ډېر زیات وو. همدارنګه د یوې پروژې په اړه بیا اړوندې ادارې ته هدایت وشو، چې په شرایطو د برابرو شرکتونو ارزونه دې بیاځلې ترسره او راپور دې د تدارکاتو کمېسیون مشرتابه ته وړاندې کړي. په منظور شوو او تعدیل شوو پروژو کې د پنجشیر ولایت د پوهنتون لپاره د لیلیې ودانۍ جوړول، د بدخشان ولایت د پوهنتون لپاره د طب پوهنځي د ودانۍ جوړول، له کونړ څخه تر نورستان پورې د غځېدلي سړک اول او دویم فازونو د چارو بشپړول، د غزني ولایت په ګیرو ولسوالۍ، د فاریاب ولایت په بندر ولسوالۍ او د ننګرهار ولایت په سپین غر ولسوالۍ کې د عمومي روغتونونو جوړولو او همدارنګه په مختلفو ولایتونو کې د برېښنا رسونې او توزیع پروژې شاملې دي. منظور شوې پروژې د افغانستان اسلامي امارت له لوري تمویلېږي

کمیسیون تدارکات ۱۹ پروژه را به ارزش حدود ۲.۸ میلیارد افغانی منظور کرد

جلسه نوبتی کمیسیون تدارکات به ریاست محترم ملا عبدالغنی برادر آخند معاون اقتصادی ریاست الوزراء، بتاریخ دهم ماه ثور ۱۴۰۵ خورشیدی در قصر مرمرین دایر گردید. بر اساس اجندا، در این جلسه ۲۶ پروژه جهت منظوری ارایه گردید. پس از بحث، ۱۹ پروژه به ارزش ۲.۸ میلیارد افغانی منظور و در چهار پروژه دیگر برخی تعدیلات وارد گردید. همچنان، به کمیته مؤظف وظیفه سپرده شد تا پروسه و قیمت تدارکات یک پروژه را بررسی و ارزیابی نماید. برعلاوه، به کمیته مؤظف وظیفه سپرده شد تا قیمت های پیشنهاد شده برای یک پروژه را با شرکت ها برنده مذاکره کند و یک پروژه دوباره به داوطلبی گذاشته شد. بخاطریکه شرکت برنده از تطبیق پروژه به قیمت توافق شده انصراف کرده بود، این شرکت بخاطر این تخلف به کمیته محرومیت معرفی شد. پروژه های منظور شده و تعدیل شده شامل تجهیزات مخابراتی، سرک سازی، تامین و توزیع برق و شماری از پروژه های دیگر می باشند که از سوی امارت اسلامی افغانستان تمویل می شود.

کابل ښار کې د خصوصي طبي پوهنتون او تدریسي روغتون لپاره

د لس پوړیزې ودانۍ د جوړولو پر طرحه بحث وشو

د پانګونې بین‌الوزارتي کمېټې غونډه د روان ۱۴۰۵ لمریزکال د ثور میاشتې په ۱۵مه نېټه په مرمرینه مانۍ کې جوړه شوه. دې غونډې ته د کابل ښار په نهمه ناحیه کې د بایزید روښان خصوصي طبي پوهنتون او تدریسي روغتون لپاره د لس پوړیزه ودانۍ د جوړولو طرحه د بحث لپاره وړاندې شوه. په غونډې کې د دې طرحې پر اهمیت او ارتیا ټینګار وشو او اړوندو ادارو ته دنده وسپارل شوه، څو یاده طرحه په هر اړخیز ډول و ارزوي او خپل راپور په ټاکلې نېټه د پانګونې بین‌الوزارتي کمېټې ته وړاندې کړي. همدارنګه په دې غونډه کې د ننګرهار ولایت د مرکز جلال اباد ښار په لومړۍ ناحیه کې د ښاروالۍ پر ځمکه د سوداګریز مارکېټ او د جوزجان ولایت په مرکز شبرغان ښار کې د کفیټریا او دوکانونو جوړولو پر طرحو هم بحث وشو. له بحث وروسته یادې طرحې اړوندو ادارو ته راجع او دنده ورته وسپارل شوه، چې د پانګونې بین الوزارتي کمېټې د نظرونو په پام کې نیولو سره یې تخنیکي، مالي او اقتصادي تحلیلونه ترسره او راپورونه یې په ټاکلو نېټو دې کمېټې ته وړاندې کړي.

کمیته سرمایه‌گذاری بین‌الوزارتی در مورد طرح‌های مارکیت‌های تجارتی

و کمپلکس تفریحی، ورزشی و تجارتی در کابل بحث نمود

جلسه نوبتی کمیته سرمایه‌گذاری بین الوزارتی به تاریخ ۲۹ ثور ۱۴۰۵ خورشیدی در قصر مرمرین برگزار شد. در این جلسه، گزارش‌های ارائه‌شده از سوی اداره امور در مورد تغییر مدل مالی طرح‌های ساخت مارکیت‌های تجارتی بر زمین‌های شاروالی در تالقان مرکز ولایت تخار و مرکز ولایت سرپل، از مشارکت عامه و خصوصی به عقد شرعی بدیل، تأیید شد. همچنان در این جلسه، طرح ساخت یک کمپلکس تفریحی، ورزشی و تجارتی در زمین وزارت دفاع در ناحیه پنجم شهر کابل نیز برای بحث ارائه گردید. پس از بحث در جلسه، این طرح به وزارت دفاع راجع شد تا پس از ارزیابی ابعاد مالی، تخنیکی و اقتصادی، گزارش خود را با کمیته سرمایه گذاری بین‌الوزارتی شریک سازد.

اقتصادي کمېسیون
د معیار او کیفیت ۶۹ مسودې تایید کړې

د ریاست‌الوزراء اقتصادي مرستیال محترم ملا عبدالغني برادراخوند په مشرۍ د اقتصادي کمېسیون نوبتي غونډه د روان ۱۴۰۵ لمریز کال د ثور میاشتې په ۲۴ مه نېټه په مرمرینه ماڼۍ کې جوړه شوه. د اقتصادي کمېسیون غونډې ته له اجنډا سره سم د معیار او کیفیت اداري له خوا د معیارونو ۶۹ مسودې د تاییدۍ له پاره وړاندې شوې. په غونډه کې تر هراړخیز بحث وروسته یادې مسودې تایید او اړوندو ادارو ته یې د ښه تطبیق سپارښتنه وشوه. د ۶۹ مسودو له جملې ۲۹ ازمايښتي لارې او پاتې نورې یې معیارونه دي چې د مدیریت، نفتي توکو، طبي وسایلو، مخابراتو، کیمیاوي توکو، زراعت او خوراکي موادو، کانونو، چاپېریال ساتنې او ساختماني موادو په برخه کې جوړ شوي دي. د اقتصادي کمېسیون دې غونډې ته د جوزجان شېرو ولسوالیو ته د برېښنا رسونې پروژې په اړه د تخنیکي، مالي او اقتصادي څېړنو او کړنو په تړاو راپور وړاندې شو. د غونډې ګډنوالو له بحث وروسته پرېکړه وکړه چې په دې اړه دې یو پلاوی یادو ولسوالیو ته سفروکړي او د خپلو موندنو راپور دې د اقتصادي کمېسیون بلې غونډې ته وړاندې کړي. په غونډه کې د کانونو او پټرولیم وزارت له خوا ۷۷ ساختماني شرکت ته د سمنګان د دره صوف بالا ولسوالۍ د زورا سیمې د ډبرو سکرو د ظواهرو د قرارداد ورکولو وړاندیز باندې هم بحث وشو. اقتصادي کمېسیون پرېکړه کړې وه چې د دې قرارداد ټول اړخونه دې د اصولو په رڼا کې وڅېړل شي او خپل نهايي راپور دې د ریاست الوزراء مقام ته وړاندې کړي. د اقتصادي کمېسیون دې غونډې ته د امارتي ادارو د تېلو د قراردادونو په تړاو د ټاکل شوې کمېټې او همداراز د کندوز ولایت د علي آباد ولسوالۍ د پنځوس بستریز روغتون په تړاو د عامې روغتیا وزارت راپورونه وړاندې شول. په غونډه کې تر بحث وروسته پرېکړه وشوه چې یوه کمېټه دې د تیلو د قراردادونو موضوع په هر اړخیز ډول وڅېړي او خپل راپور دې د کمېسیون راتلونکې غونډې ته وړاندې کړي. همداراز عامې روغتیا وزارت ته هدایت وشو چې په نوموړې ولسوالۍ کې یو ۳۰ بستریز روغتون جوړ کړي.

ليدني كتني

د ګلبهار استوګنیز او سوداګریز ښارګوټي طرحه په پرنسیپ کې تایید شوه

د ریاست‌الوزراء اقتصادي مرستیال محترم ملا عبدالغني برادر اخوند په مشرۍ د روان ۱۴۰۵ لمریز کال د ثور میاشتې په پنځمه نېټه په مرمرینه ماڼۍ کې غونډه جوړه شوه. په غونډه کې د اړوندو ادارو له لوري د ګلبهار استوګنیز او سوداګریز ښارګوټي د جوړولو پر طرحې بحث وشو. یاده طرحه د ښاري پراختیا او اقتصادي ارزښت په پام کې نیولو سره په پرنسیپ کې تایید شوه او د تخنیکي مطالعاتو د ترسره کولو لپاره یې د اقتصادي معاونیت په مشرۍ کمېټه وټاکل شوه. کمېټې ته دنده وسپارل شوه، چې ټول تخنیکي، اقتصادي، اجتماعي او د چاپېریال ساتنې اړوند مسایلو په اړه یې تفصیلي کړنې ترسره او راپور یې په درېیو میاشتو کې د ریاست الوزراء اقتصادي معاونیت له محترم مقام سره شریک کړي. د ګلبهار استوګنیز او سوداګریز ښارګوټي د جوړولو لپاره خصوصي سکټور د شاوخوا اته میلیارده ډالرو پانګونې لېوالتیا ښودلې، چې په ۱۱ زره جریبه کې به په کابل ښارکې جوړ او لسګونو زرو هېوادوالو ته به د سرپناه برابرولو ترڅنګ زرګونه کاري فرصتونه هم رامنځته کړي.

د هېواد په مرکز او نهو بندرونو کې
د معیاري لابراتواري کمپلکسونو د جوړولو تړون لاسلیک شو

د ریاست الوزراء اقتصادي مرستیال محترم ملا عبدالغني برادراخوند په حضور کې د روان ۱۴۰۵ لمریزکال د ثور په ۲۳ مه د معیار او کیفیت ادارې او یوه نړیوال شرکت ترمنځ څه د پاسه ۴۶ میلیون ډالرو په ارزښت د لابراتواري کمپلکسونو د جوړولو او سمبالتیا تړون لاسلیک شو. د دغه تړون له مخې چې د حکومت د اطلاعاتو او رسنیو په مرکزکې د معیار او کیفیت ادارې د رییس محترم مولوي فیض الله تمیم او د یوه هندي نړیوال شرکت (تي سي آر سي) د استازي ترمنځ لاسلیک شو. نوموړی شرکت به د پنځو کلونو له پاره د هېواد په مرکز او نهو بندرونو کې معیاري لابراتواري کمپلکسونه جوړ، پرمختللي تجهیزات به چمتو او نصب، موجوده تجهیزات به ترمیم او همدارنګه د معیار او کیفیت ادارې د کارکوونکو د مسلکي ظرفیت لوړولو په موخه به بهرني متخصصین معرفي کړي. د دې تړون له مخې به د معیار او کیفیت ادارې مسلکي کارکوونکو ته کورني او بهرني روزنیز پروګرامونه هم جوړ او د معیارونو نړیوال سازمان (ISO) څخه به د نړیوالو باوري کیفیت تایید لیکونو د ترلاسه کولو بهیر هم عملي شي.

محترم ملا عبدالغنی برادر آخند به بندر حیرتان سفر کرد

محترم ملا عبدالغنی برادر آخند، معاون اقتصادی ریاست‌الوزراء، با هیأت همراهش به تاریخ ۳۰ ثور سال ۱۴۰۵ خورشیدی به بندر حیرتان در ولایت بلخ سفر کرد. در جریان این سفر، در مورد ارائه خدمات ۲۴ ساعته در بندر حیرتان و مشکلات موجود ادارات امارتی در این بندر، از جمله وزارت‌های مالیه، صنعت و تجارت، امور خارجه، ترانسپورت و هوانوردی، فواید عامه، کمیساری حیرتان، اداره غذا و دوا، اداره معیار و کیفیت و شرکت‌های امارتی نفت و گاز، استراس و افسوتر بحث صورت گرفت و در مورد حل آن تصامیم لازم اتخاذ گردید. براساس تصامیم اتخاذشده، مطابق نیاز در این بندر تشکیل ادارات امارتی افزایش خواهد یافت، پارکینگ‌های بزرگ و معیاری، ساختمان‌های اداری، مراکز تخلیه و بارگیری، لابراتوارهای پیشرفته، سرک‌های معیاری و سردخانه‌ها ساخته خواهد شد، خطوط موجود خط آهن توسعه خواهد یافت، وسایط نقلیه برای ترانسپورت و انتقالات فراهم خواهد شد، ترازوهای دیجیتلی برای سنجش وزن‌های بزرگ و اسکنرهای سیار برای جلوگیری از قاچاق نصب خواهد گردید. با این اقدامات، خدمات صادراتی و وارداتی به‌گونه بهتر و بدون تأخیر به‌صورت ۲۴ ساعته در بندر حیرتان ارائه خواهد شد که در نتیجه آن سطح تجارت دوجانبه میان افغانستان و ازبیکستان افزایش یافته و در رشد اقتصاد نقش مثبت خواهد داشت.

محترم ملا عبدالغني برادر اخوند د ازبیکستان د اوسپنې پټلۍ ادارې له عمومي رییس سره وکتل

د ریاست‌الوزراء اقتصادي مرستیال محترم ملا عبدالغني برادر اخوند د روان ۱۴۰۵ لمریز کال د ثور میاشتې په ۳۱مه نېټه په بلخ ولایت کې د ازبیکستان هیواد د اوسپنې پټلۍ ادارې له عمومي رییس سره وکتل. د دې لیدنې پرمهال ازبیک مسوولینو وویل، غواړي په نایب اباد سټېشن کې د یو نیم کیلو متر په اوږدوالي د اوسپنې پټلۍ نوې کرښه او د دې کرښې په اوږدو کې د تخلیې او بارګیرۍ لپاره څو ګدامونه جوړ کړي. د ریاست‌الوزراء اقتصادي مرستیال دا هڅه وستایله او د تولګټو وزارت مسوولینو ته یې هدایت وکړ، څو یې تخنیکي او ساختماني چارې په ګډه له ازبیک لوري سره پرمخ یوسي. د دې کرښې او ګدامونو په جوړېدو سره به د حیرتان بندر ظرفیت زیات او سوداګرو ته به اسانتیاوې رامنځته شي.

د ابو علي سینا بلخي دوهم تخصصي ملي او نړیوال نندارتون پرانیستل شو

د ریاست‌الوزراء اقتصادي مرستیال محترم ملا عبدالغني برادر اخوند له لوري د روان ۱۴۰۵ لمریز کال د ثور میاشتې په ۲۹مه نېټه د ابو علي سینا بلخي دوهم تخصصي ملي او نړیوال نندارتون پرانیستل شو. د ریاست‌الوزراء اقتصادي مرستیال په همدې موخه په جوړو شویو مراسمو کې د وینا پرمهال خوښي څرګنده کړه، چې د افغانستان د درملو سکټور د پیاوړتیا په برخه کې لازم اقدامات شوي او اوسمهال د هېوادوالو اړتیاوې تر ډېره له کورني تولید څخه پوره کېږي. هغه زیاته کړه، د بهرنیو فشارونو او اقتصادي بندیزونو په مقابل کې تر ټولو مؤثره لار د کورني تولید پیاوړي کول او د هغه ملاتړ دی. محترم ملا صاحب وویل، په دې وروستیو کې د درملو وارداتو کمول د دې سبب شول چې د افغانستان د درملو سکټور په کم وخت کې ډېره وده وکړي او هېوادوال د بهرنیو درملو پرځای له کورنیو درملو استفاده کوي. هغه زیاته کړه، د هېواد اړتیا ته په کتو، دغه لاسته راوړنې کفایت نه کوي، بلکې اړتیا ده چې د درملو تولیدي فابریکې لا ډېرې معیاري او د منل شوو معیارونو مطابق خپلو تولیداتو ته پراختیا ورکړي. محترم ملا عبدالغني برادر اخوند د درملو سکټور د پیاوړتیا په برخه کې د دغه نندراتون جوړول مهم وبلل او د روغتیا سکټور له ټولو مسوولینو او هېوادوالو یې وغوښتل چې په خپلو کورنیو درملو باور او له هغو استفاده وکړي. محترم ملا صاحب همدارازله سوداګرو او درملو پلورونکو هم په جدي ډول وغوښتل چې درمل په لوړه بیه ونه پلوري او له احتکار څخه لاس واخلي. هغه په دې برخه کې له اړوندو امارتي ادارو او مسوولینو په کلکه وغوښتل چې د داسې کړنو جدي مخنیوی وکړي. د ریاست‌الوزراء اقتصادي مرستیال له ټولو پانګوالو وغوښتل چې په افغانستان کې پانګونه وکړي. هغه ډاډ ورکړ چې اسلامي امارت یې ترڅنګ ولاړ دی، د پانګونې پروسو پر رالنډولو کار روان دی او په تدریجي ډول به الکترونیکي سیستم رامنځته شي.

محترم ملا صاحب همدارنګه وویل چې اسلامي امارت یوازې پر داخلي اقتصاد تمرکز نه کوي، بلکې د سیمه‌ییز او نړیوال اقتصادي اتصال په برخه کې هم له هېوادونو سره پیاوړې اړیکې غواړي او په خبره یې، اوسمهال د سیمې او ګاونډیو هېوادونو سره اقتصادي تعاملات زیات شوي. د ابو علي سینا بلخي دوهم تخصصي ملي او نړیوال نندارتون کې د درملو لسګونو تولیدي فابریکو خپل تولیدات د ځلورو ورځو لپاره نندارې ته وړاندې کړل. اوسمهال په ټول هېواد کې د درملو ۱۳۴ تولیدي فابریکې فعالیت کوي، چې ۱۱۷۰ قلمه درمل تولیدوي. په دې فابریکو کې ۴۵۰ میلیون ډالر پانګونه شوې، چې د هېواد ۳۸ سلنه اړتیا پوره کوي. دغه کچه اته میاشتې وړاندې ۲۵ سلنه وه، چې د بهرنیو درملو د وارداتو په کمولو سره کورني تولید د پام وړ پرمختګ وکړ.

اقتصادي پروژې

او انفوګرافیکونه

د حیرتان – مزارشریف اوسپنې پټلۍ پنځمه برخه بیاځلې فعاله شوه

د ریاست‌الوزراء اقتصادي مرستیال محترم ملا عبدالغني برادر اخوند د روان ۱۴۰۵ لمریز کال د ثور میاشتې په ۳۱مه نېټه په بلخ ولایت کې د حیرتان - مزارشریف اوسپنې پټلۍ د پنځمې برخې د بیاځلې فعالېدو پرانیسته وکړه. د ریاست‌الوزراء اقتصادي مرستیال په هېواد کې د اوسپنې پټلۍ شبکو د پراختیا په برخه کې د تولګټو وزارت هڅې وستایلې او همداراز یې د ازبېکستان هېواد له همکاریو هم مننه وکړه. هغه زیاته کړه، د افغانستان او ازبېکستان ترمنځ اقتصادي او سوداګریزې اړیکې د پخوا په پرتله پیاوړې شوې او د پراختیا لپاره یې د بلخ د محترم والي صیب په مشرۍ له اړوندو ادارو څخه ګډه کمېټه ټاکل شوې ده. د حیرتان - مزارشریف اوسپنې پټلۍ پنځمه برخه ۷۰ کیلومتره اوږدوالی، ۳۰ کیلومتره فرعي کرښې، پنځه سټېشنونه او همدارنګه د ۵۰ واګونونو د تخلیې ظرفیت لري. د دې برخې په فعالېدو سره به د سوداګریزو توکو د حجم په زیاتوالي او انتقال کې د پام وړ سهولتونه رامنځته شي.

کار ساخت فابریکه تولیدی سمنت یتیم‌تاق افتتاح شد

محترم ملا عبدالغنی برادر آخند، معاون اقتصادی ریاست‌الوزراء، به تاریخ هفتم ثور ۱۴۰۵ خورشیدی ، در ولایت جوزجان کار ساخت فابریکه تولیدی سمنت یتیم‌تاق را افتتاح نمود. معاون اقتصادی ریاست الوزراء، تقویت صنعت داخلی و حمایت از تولیدات داخلی را برای رشد اقتصادی کشور و برداشتن گام‌های سریع به‌سوی اقتصاد تولیدی، مهم دانسته و بر حل این ضرورت تأکید نمود. محترم ملا صاحب افزود که در ادامه ادای این مسؤلیت اساسی، امروز کار عملی این فابریکه مهم در ولایت جوزجان آغاز گردید که در تقویت صنعت داخلی، کاهش وابستگی به واردات و رشد اقتصادی کشور نقش مهمی ایفا خواهد کرد. معاون اقتصادی ریاست‌الوزراء گفت که تمام تمرکز امارت اسلامی افغانستان بر تقویت صنعت داخلی است و تلاش می‌کند تا به‌جای صادرات مواد خام، زمینه پروسس داخلی این مواد را فراهم سازد. محترم ملا عبدالغنی برادر آخند یک‌بار دیگر از جامعه جهانی خواست تا در چارچوب اقتصاد رسمی، تعامل خود را با افغانستان تقویت نموده و از امنیت بی‌سابقه، ثبات سیاسی و ظرفیت‌های بالقوه کشور استفاده نمایند. به گفته وی، تنگ‌ساختن فضای سیاسی و اقتصادی جهانی و منطقه‌ای، تطبیق سیاست حذف در سطح بین‌المللی و دوام تحریم‌ها، به هیچ صورت نمی‌تواند مشکلات سیاسی و اقتصادی جهانی را حل نمایند؛ بلکه برعکس، چنین سیاست‌ها تهدیدها را به‌وجود می‌آورد و سهم مشارکت منطقه‌ای و جهانی را کاهش می‌دهد. در پایان، معاون اقتصادی ریاست‌الوزراء به تمامی هموطنان آغاز کار ساخت این فابریکه را تبریک گفته و از ادارات مربوطه و شرکت قراردادی خواست تا کارها را با کیفیت عالی انجام دهند. برای ساخت فابریکه تولیدی سمنت یتیم‌تاق، شرکت ۷۷ ترکی مبلغ ۱۶۰ میلیون دالر سرمایه‌گذاری می‌کند که روزانه ۳۰۰۰ تُن سمنت تولید نموده و برای ۵۰۰۰ تن از هموطنان به‌گونه مستقیم و غیرمستقیم زمینه کار را فراهم خواهد کرد. کار ساخت این فابریکه در مدت دو سال تکمیل خواهد شد.

فارياب کې د دوو بنسټيزو پروژو چارې پيل شوې

د فارياب ولايت د مرکز ميمنې ښار اړوند د افغان کوت په کلي کې د يو جومات او روغتيايي مرکز د جوړولو چارې د يو ميليون ډالرو په لګښت د رياست الوزراء د اقتصادي مرستيال محترم ملا عبدالغني برادر اخوند او سيمه‌ييزو چارواکو په حضور کې پيل شوې. په هغه مراسمو کې چې د روان ۱۴۰۵ کال د حمل په ۲۷ مه نيټه په ميمنه ښار کې جوړ شوي وو د رياست الوزراء اقتصادي مرستيال د متوازن انکشاف او د خلکو اساسي اړتياوو ته د رسېدنې پر اهميت ټينګار وکړ او ويې ويل چې د دغه ډول پروژو پلې کېدل د روغتيايي او ديني خدمتونو د ښه‌والي لپاره يو اغېزناک ګام دی. محترم ملا صاحب د سوداګرو او پانګوالو د همکارۍ ستاينه وکړه او زياته يې کړه چې په بنسټيزو برخو کې پانګونه نه يوازې د ټولنيزې هوساينې لامل ګرځي، بلکې د اقتصادي ودې او ځان بسياينې لپاره هم زمينه برابروي.

ننګرهار کې د ۴۰ مېګاواټه لمریزې برېښنا پروژې چارې ۲۵ سلنه بشپړې شوې

ننګرهار ولایت کې د شیخ مصري صنعتي پارک لپاره د ۴۰ مېګاواټه لمریزې برېښنا پروژې چارو ۲۵ سلنه پرمختګ کړی او ټاکل شوې چې پاتې چارې به یې د روان ۲۰۲۶ میلادي کال تر پایه بشپړې شي. په دې پروژه کې د خصوصي سکټور له لوري ۲۸ میلیون ډالر پانګونه کېږي، چې د چارو په بشپړېدو سره به ۲۹ زره کورنیو او همداراز په ننګرهار ولایت کې ډېر شمېر صنعتي فابریکو ته برېښنا برابره کړي. پر یادې پروژې سربېره په لغمان ولایت کې د لس مېګاواټه لمریزې برېښنا، د بلخ ولایت په دهدادي ولسوالۍ کې د ۴۰ مېګاواټه لمریزې برېښنا او په لوګر ولایت کې د ۴۰ مېګاواټه لمریزې برېښنا پروژو په چارو کې هم پرمختګ شوی، چې له پلان سره سم به په ټاکلو نېټو بشپړې شي. په دې پروژو کې په لسګونه میلیون ډالر پانګونه کېږي، چې سلګونو هېوادوالو ته یې کاري فرصتونه برابر کړي. د دې پروژو د چارو په بشپړېدو سره به د لسګونو زرو هېوادوالو کورونو او همداراز صنعتي فابریکو ته برېښنا ورسېږي. اسلامي امارت د صنعت د پیاوړي کېدو لپاره په کور دننه د برېښنا پر تولید تمرکز کړی او په همدې موخه یې د هېواد په مختلفو ولایتونو کې له خصوصي سکټور سره په ګډه د لمریزې، بادي، اوبو او ډبرو سکرو څخه د برېښنا تولید پروژې پیل کړې دي.

د څه باندې اته میلیارده افغانیو په لګښت د ۱۶ سبسټېشنونو د جوړولو او پراختیا چارې روانې دي

په کابل، کندهار، لوګر، بغلان، کندوز، ننګرهار، هرات، غزني، هلمند او جوزجان ولایتونو کې د اته میلیارده او ۱۵۰ میلیون افغانیو په لګښت د برېښنا د ۱۶ سبسټېشنونو د جوړولو او پراختیا چارې روانې دي. د افغانستان برېښنا شرکت د معلوماتو له مخې، دغه سب سټېشنونه په مجموعي ډول د ۱۸۰۰ مېګاواټه برېښنا د ویش ظرفیت لري، چې تخنیکي او ساختماني چارې یې د افغانانو له لوري پرمخ وړل کېږي. د یادو سبسټېشنونو د چارو په بشپړېدو سره به یو میلیون کورنیو او همدارنګه په بېلابېلو ولایتونو کې شاوخوا ۱۱۰۰ صنعتي فابریکو ته برېښنا ورسېږي. اوسمهال د دغو پروژو په چارو کې د پام وړ پرمختګونه شوي او ټاکل شوې چې پاتې هغه به یې د پلانونو مطابق په ښه کیفیت او ټاکلو نېټو بشپړې شي. د دغو پروژو مالي تمویل د افغانستان اسلامي امارت له لوري کېږي. د یادونې وړ ده چې د یادو سبسټېشنونو د چارو په بشپړېدو سره به تر ډېره د برېښنا د ضایعاتو مخنیوی وشي او هم به نوي پېرودونکي د برېښنا له عمومي شبکې سره وصل شي. د افغانستان اسلامي امارت هڅه کوي چې د هېواد ټولو لرې پرتو سیمو ته برېښنا ورسوي څو د هېوادوالو ستونزې حل او اسانتیاوې ورته رامنځته شي.

کمیته سرمایه‌گذاری بین‌الوزارتی

حدود ۳۵ میلیارد افغانی

سرمایه‌گذاری را جذب نموده

کمیته سرمایه‌گذاری بین‌الوزارتی زیر چتر معاونیت اقتصادی ریاست‌الوزراء در کشور به منظور جلب و جذب سرمایه‌گذاری، فراهم‌ساختن تسهیلات لازم برای سرمایه‌گذاران، شریک‌ساختن فرصت‌های سرمایه‌گذاری با آنان، ایجاد هماهنگی مؤثر میان سرمایه‌گذاران و ادارات مربوطه و بهبود رشد اقتصادی کشور فعالیت می‌نماید. این کمیته از آغاز فعالیت خود تا اکنون، ۴۸ طرح سرمایه‌گذاری سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی را در سکتورهای برق، زیربنا، ساختمان، زراعت، ترانسپورت و تکنالوژی معلوماتی به‌گونه همه جانبه بررسی نموده است که پس از تأیید کمیسیون اقتصادی، از سوی مقام عالی رهبری منظور گردیده‌اند. این طرح‌ها در ولایات مختلف تطبیق می‌گردد که ارزش مجموعی آن به حدود ۳۵ میلیارد افغانی می‌رسد. با تطبیق این طرح‌ها، به‌گونه مستقیم و غیرمستقیم برای هزاران تن زمینه کاری فراهم شده و همچنان بازار مواد ساختمانی داخلی رونق یافته است. سرمایه گذاران داخلی و خارجی می‌توانند از فرصت‌های موجود سرمایه‌گذاری در افغانستان استفاده نموده و طرح‌های خود را به کمیته سرمایه‌گذاری بین‌الوزارتی که زیر چتر معاونیت اقتصادی ریاست الوزراء فعالیت دارد، ارائه نمایند.

د قیصار - لامان د حلقوي سړک
د درېیمې برخې د جوړولو چارې پیل شوې

د ریاست‌الوزرا اقتصادي مرستیال محترم ملا عبدالغني برادر اخوند په بادغیس ولایت کې د قیصار - لامان د حلقوي سړک د درېیمې برخې د جوړولو چارو پرانیسته وکړه. هغه په همدې مناسبت جوړو شوو مراسمو ته وویل، چې د یاد سړک درېیمه برخه د ۴ میلیارده ۶۵۲ میلیونه افغانیو په لګښت جوړېږي او ۵۰ کیلومتره اوږدوالی لري. د هغه په وینا، د دې برخې کار به د مقر ولسوالۍ څخه پیل او تر بالامرغاب ولسوالۍ پورې وغځېږي، چې د یوه خصوصي شرکت له لوري به په درې کلونو کې بشپړ شي. نوموړي زیاته کړه، چې د قیصار - لامان حلقوي سړک د هېواد له مهمو زیربنايي پروژو څخه دی، چې ټولیز اوږدوالی یې ۲۳۳ کیلومتره دی او په پنځو برخو وېشل شوی دی. په دې مراسمو کې د دیني عالمانو او قومي مشرانو استازو هم خبرې وکړې او د بادغیس د خلکو ستونزې او غوښتنې یې د ریاست‌الوزرا له اقتصادي مرستیال سره شریکې کړې. دوی د یاد سړک د کار د چټکتیا ترڅنګ، د بادغیس او ترکمنستان ترمنځ د بندر جوړولو، ولسوالیو ته د برېښنا رسولو، د اوبو د بندونو جوړولو، د بالامرغاب سیند ته د پاملرنې، د پلونو او مواصلاتي لارو جوړولو او همدارنګه د بېکارۍ او فقر د کمولو غوښتنه وکړه. د یادونې وړ ده، چې د قیصار - لامان د حلقوي سړک په بشپړېدو سره به په سیمه کې د ترانسپورټ او ترانزیټي اسانتیاوې، اقتصادي وده او د ولسوالیو ترمنځ اړیکې لا پیاوړې شي.

در فاریاب سه پروژه برق
به ارزش یک میلیارد و ۱۲۰ میلیون افغانی آغاز شد

از سوی محترم ملا عبدالغنی برادر آخند معاون اقتصادی ریاست‌الوزراء، به‌تاریخ هشتم ثور سال ۱۴۰۵ خورشیدی، سه پروژه توزیع و انتقال برق در ولایت فاریاب افتتاح گردید. در این پروژه‌ها، تمدید لین انتقالی ۱۱۰ کیلوولت برق از سب‌استیشن مرکزی ولایت فاریاب تا ولسوالی‌های بلچراغ و گرزیوان، اعمار سب‌استیشن ۲۰/۱۱۰ کیلوولت در ولسوالی بلچراغ و توسعه شبکه‌های توزیع برق از طریق ترانسفارمرهای دارای ظرفیت ۱۸ میگا ولت-امپیر در ولسوالی بلچراغ و ۵ میگا ولت-امپیردر ولسوالی پشتون‌کوت شامل می‌باشد. مصرف این پروژه‌ها به یک میلیارد و ۱۲۰ میلیون افغانی می‌رسد که از سوی امارت اسلامی تمویل مالی می‌گردد و قرار است کار آن توسط سکتور خصوصی درمدت سه سال تکمیل شود. با تکمیل این پروژه‌ها، مشکلات برق مردم منطقه کاهش یافته و تسهیلات لازم برای آنان فراهم خواهد شد.

محترم ملا عبدالغني بـرادر اخوند په بلخ کې
د لاجورد استوګنیز کمپلیکس
د بنسټ ډبره کېښوده

د ریاسـتالوزراء اقتصادي مرستیال محترم ملا عبدالغني برادراخوند د روان ۱۴۰۵ لمریز کال د ثور میاشـتې پـه ۲۹مه نېټـه په بلخ ولایت کې د لاجورد اسـتوګنیز کمپلیکس د بنسـټ ډبـره کېښـوده. د ریاسـتالوزراء اقتصـادي مرسـتیال پـه همدې مناسـبت جوړو شوو مراسمو ته وویل، اسلامي امارت د هېـواد د اقتصادي خپلواکـۍ، د کورنۍ او بهرنـۍ پانګونې د جـذب او زیربنایي پروژو تطبیق ته ځانګړې پاملرنه کړې، چې لاجورد کمپلیکس یې ښه بېلګه ده. محترم ملا

صاحب زیاته کـړه، لکه څنګه چې په هېواد کـې د قوشتېپـې سـترې پـروژې، صنعتي فابریکو، د لویو لارو، د برېښـنا تولید او نورو سکتورونو کې د پروژو عملي چارې روانې دي، تر څنګ یې د ښاري پراختیا په برخه کې هم د ماستر پلانونو په نهایي کېدو او تطبیق عملي کار روان دی. هغه وویل، اسلامي امارت ځان مکلف ګڼي چې د ودانیزو پروژو په برخه کې کورنیـو او بهرنیـو پانګوالو تـه د پانګونې زمینه او اسـانتیاوې برابرې کـړي. محترم ملا عبدالغني برادر اخوند د هېواد په اقتصادي

ثبـات او بیارغونـه کـې د دولـت ترڅنګ د خصوصي سـکتور ګډ کار مهـم وباله او داد یې ورکړ، چې اسـلامي امارت یـې پوره ملاتړ کـوي. هغه پر تولو پانګوالـو غږ وکړ، چې د نورو برخو ترڅنګ په سـاختماني سکتور کې هـم پانګونه وکـړي. د لاجورد اسـتوګنیز کمپلیکـس کې د خصوصي سـکتور له لوري ۱۵۰ میلیـون ډالـر پانګونـه کېـږي، چـې شـاوخوا ۱۴۴۸ اپارتمانونه به پکې په عصري او معیـاري بنـه جـوړ او شـاوخوا ۷۰۰۰ هېوادوالو ته به د کار زمینه برابره شـي. دغه کمپلیکـس پـر شـاوخوا ۲۱ جریبـه ځمکـه جوړېږي، چې د سوداګریزې او روغتیا برخو تر څنګ به ښوونځي، شنې ساحې، مسجد، د تفریـح او ورزش ځایونو پـه ګډون ټولې اړینې اسانتیاوې ولري.

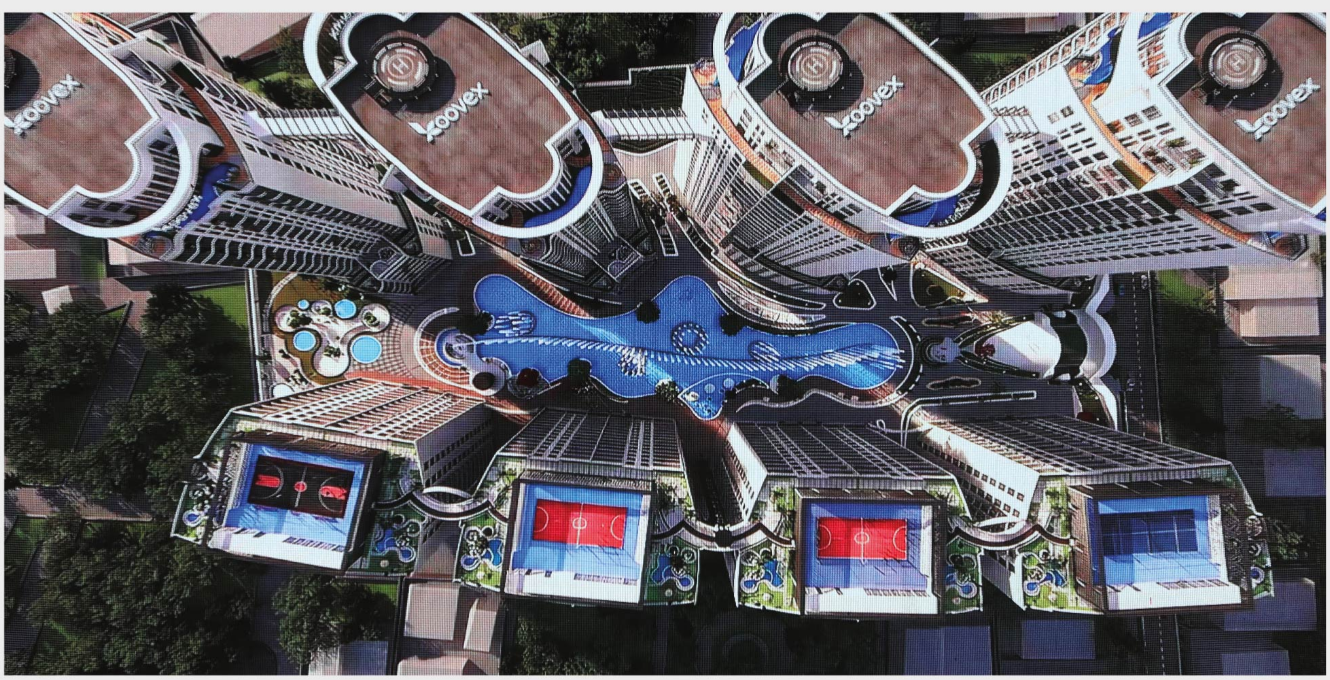

د نیله باغ استوګنیز ښارګوټي
چارې ۶۰ سلنه بشپړې شوې
د کار پرمختګ:
۶۰سلنه
مساحت:
۱۰۴ جریبه
استوګنیز کورونه:
۱۴۰۰
لګښت:
۷۱ میلیون ډالر
د چین بلاعوضه مرسته
موقعیت:
کابل ښار، شپږمه ناحیه، دارالامان سیمه
اسانتیاوې:
استوګنیزه برخه، سوداګریزه برخه، شنه ساحه، پارک، مسجد، د اوبو منظم سیستم، منظم کانالیزاسیون، برېښنا، ښوونځی او داسې نور.
@FDPM_AFG
fdpm_afg
dpmea.gov.af

په ۱۴۰۴ لمریز کال کې

تدارکاتو کمېسیون ۱۲۸ پروژې منظورې کړې دي

ناستې:
لس

پروژې:
۱۲۸

تمویل کوونکی:
د افغانستان اسلامي امارت

سکتورونه:
روغتیا، ترانسپورټ، برېښنا، اوبو مدیریت، کرنه، مخابرات، کانونه او زېربنا.

کاري فرصتونه:
په زرګونو هېوادوالو ته

مجموعي لګښت:
۶۲.۱
میلیارده افغانۍ

Office of Deputy PM for Economic Affairs
د ریاست الوزراء اقتصادي معاونیت
کار ساخت بند پلتونی در پکتیکا
۲۶ درصد تکمیل شده است
۸۵۱ میلیون افغانی
هزینه بر می‌دارد
ارتفاع بند ۴۱ متر، عرض آن ۳۵
متر و طول آن ۳۰۰ متر است
۲۵ میلیون متر مکعب
آب ذخیره می‌کند
٪۲۶
ده‌ها تن از هموطنان
در آن مصروف کار اند
۲۵۰۰ هکتار زمین را
آبیاری می‌کند
قرار است کار آن در سال ۱۴۰۶
تکمیل شود
حدود یک میگاوات برق
تولید می‌کند

په تېرو څه باندې څلورو کلونو کې
۱۵۰۰ نوي مخابراتي سایټونه جوړ شوي

اترا اداره

۳۰۰ سایټونه

خصوصي مخابراتي شرکتونه

۱۲۰۰ سایټونه

د هر سایټ لګښت

شاوخوا اته میلیون افغانۍ

تر پوښښ لاندې راوستل شوې ساحې

۳۰ ولسوالۍ،
یوشمېر لویې لارې او سرحدي سیمې

هڅې روانې دي،
چې د هېواد ټولو لرې پرتو سیمو ته دا خدمات پراخ
او هېوادوالو ته اسانتیاوې رامنځته شي

د ننګرهار ولایت د ۶۰۰ بستریز روغتون ساختماني چارې بشپړېدو ته نږدې شوې دي

دغه روغتون لاندې برخې لري:

- ۳۵۰ بستریزه څانګه
- ۲۵۰ بستریزه څانګه
- ICU څانګه
- OPD څانګه
- دوه انتظارخونې
- مسجد شریف او پارکینګ

لګښت:
شاوخوا یو میلیارد افغانی

مساحت:
۲۷۳ جریبه

د بشپړېدو وخت:
د ۱۴۰۵ کال په اوږدو کې

نوټ: د دغه روغتون د چارو په بشپړېدو سره به په ختیځ زون کې ترډېره پورې د هېوادوالو روغتیایي ستونزو ته رسېدنه ترسره او معیاري خدمات به ورته وړاندې شي.

Office of Deputy PM for Economic Affairs
د رياست الوزراء اقتصادي معاونيت

د اقتصادي کمېسيون له لوري

۱۲ پروژې تاييد

او اړوندو ادارو ته يې د تطبيق لارښوونه وشوه

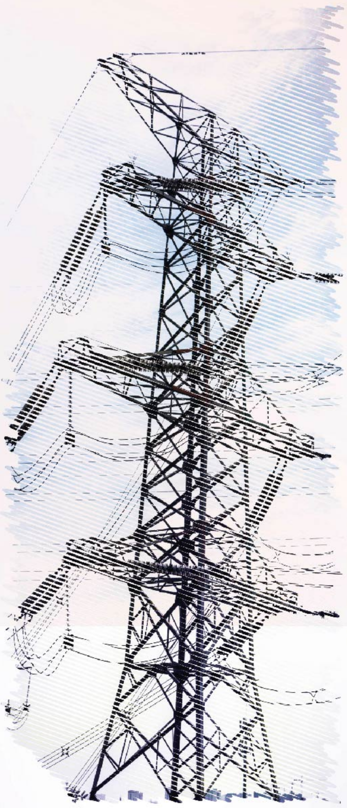

- پکتيکا ته د وارداتي برېښنا لېږد
- له غزني څخه د ډبل سرکټ لېږد، د سب سټېشن د پاتې چارو بشپړول او د برېښنا رسول
- له نورالجهاد سب سټېشن څخه هرات، فراه او نيمروز ته د برېښنا د لېږد مزي غځول
- د هلمند ګرشک ولسوالۍ د سيدانو کلي ته د برېښنا رسول
- د کندهار له ختيځ سب سټېشن څخه د ترينکوټ ترنوي سب سټېشن او له کجکي بند څخه د ترينکوټ ترنوي سب سټېشن پورې د برېښنا رسول
- د فارياب د پښتون کوټ ولسوالۍ د دهنه درې بند جوړول
- د فارياب د پښتون کوټ ولسوالۍ د خشت پل د اوبو لګولو پروژه
- العزم ۲۱۵ قول اردو ته د برېښنا رسول
- د سرپل مرکز اړوند يوشمېر کليو ته د برېښنا رسول
- د کندهار عينو مينې د ۳۵۰ بستريز روغتون فعالول او ظرفيت لوړول
- د نيمروز ولايت په مرکز کې د ځلوېښت زره لمونځ کوونکو په ظرفيت د جامع جومات جوړول
- د تورغوندۍ - هرات او اندخوی - شبرغان - مزار شريف د اوسپنې پټلۍ غځول

تمويلونکی: د افغانستان اسلامي امارت

@FDPM_AFG fdpm_afg dpmea.gov.af

مقالي

د اقتصادي موضوعاتو اړوند :

مکثی کوتاه بر طرح جدید

توسعه پرورش ماهی

و فرصت‌های سرمایه‌گذاری سکتور خصوصی

نجیب الله

در این مقاله روی توسعه پرورش ماهی و فرصت‌های سرمایه‌گذاری، افزایش تولید ماهی، گسترش فارم‌ها و مراکز تکثیر ماهی، فرصت‌های کاریابی، کاهش واردات و منافع اقتصادی، حفاظت از محیط زیست و اهداف این طرح بحث شده است.

مقدمه

سکتور زراعت یکی از بخش‌های مهم اقتصاد هر کشور به‌شمار می‌رود. بر اساس معلومات موجود، میزان آب‌های سطحی افغانستان حدود ۴۹٫۳۸ میلیارد متر مکعب و میزان آب‌های زیرزمینی آن ۱۷٫۱ میلیارد متر مکعب می‌باشد که از این منابع آبی تنها حدود ۲۵ تا ۳۰ درصد استفاده می شود. در عین زمان، افغانستان به تأمین مواد غذایی و به‌خصوص پروتین نیاز دارد. پرورش ماهی نه تنها در تأمین مصؤنیت غذایی کمک می‌کند، بلکه راه مؤثری برای ایجاد اشتغال، افزایش عواید و رشد اقتصادی نیز به‌شمار می‌رود. در افغانستان منابع طبیعی گسترده آبی مانند دریاها، بندها و جهیل‌ها وجود دارد که شرایط مناسب را برای پرورش ماهی فراهم می‌سازد. اگر از این منابع به‌گونه علمی و منظم استفاده شود، کشور می تواند در بخش تولید ماهی پیشرفت قابل ملاحظه‌ای داشته باشد و تا حد زیاد از واردات بی‌نیاز گردد. وزارت زراعت، آبیاری و مالداری امارت اسلامی افغانستان با درنظر داشت فرصت‌های گسترده صنعت پرورش ماهی، طرحی را تحت عنوان «طرح توسعه پرورش ماهی و فرصت‌های سرمایه‌گذاری سکتور خصوصی» ترتیب کرده و آن را جهت تأیید به کمیسیون اقتصادی ارائه نموده است. در اینجا می‌خواهیم درباره این طرح به‌طور مختصر روشنی بیندازیم.

توسعه پرورش ماهی و فرصت‌های سرمایه‌گذاری

طرح توسعه پرورش ماهی در اصل به این منظور تدوین یافته است که تولید ماهی در کشور افزایش یابد و سکتور مربوط به پرورش ماهی رشد و توسعه پیدا کند. هدف اساسی این طرح این است که تولید گوشت ماهی افزایش یابد، تولید چوچه های‌ماهی و مواد خوراکی آن گسترش پیدا نموده و برای پرورش ماهی سهولت های تخنیکی مناسب فراهم گردد. علاوه بر این، در طرح یاد شده تلاش شده تا همکاری میان ادارات دولتی و سکتور خصوصی افزایش یابد تا سکتور پرورش ماهی به‌صورت مشترک و منظم پیشرفت کند. در این طرح اهدافی چون استفاده مؤثر از آب‌های سطحی کشور، افزایش تولیدات داخلی، گسترش تولید ماهی، افزایش عواید مردم، ایجاد فرصت‌های کاری و تقویت اقتصاد ملی در نظر گرفته شده است. بر اساس این طرح باید از منابع موجود به‌گونه بهتر استفاده شود تا صنعت پرورش ماهی در کشور توسعه یابد، کیفیت تولیدات داخلی افزایش پیدا کند و به‌جای واردات خارجی، تولیدات داخلی بیشتر گردد. همچنان توسعه این صنعت در بهبود سطح زندگی هموطنان و تقویت رشد اقتصادی کشور نقش مهمی ایفا خواهد کرد.

افزایش تولید ماهی

یکی از اهداف مهم این طرح سرمایه‌گذاری در سکتور پرورش ماهی در کشور است تا سطح تولید گوشت ماهی افزایش یابد. بر اساس معلومات موجود، در حال حاضر میزان تولید سالانه گوشت ماهی در کشور حدود ۱۳ هزار متریک تُن گزارش شده است، در حالی‌که بر اساس معیار جهانی، هر فرد باید در سال حداقل ۱۲ کیلوگرام گوشت ماهی مصرف کند. در این صورت، نیاز سالانه گوشت ماهی برای حدود چهل میلیون نفوس کشور حدود ۴۸۰ هزار متریک تُن می‌رسد تا نیازهای پروتینی بدن آنان تأمین گردد. اگر تنها ۳۰ درصد مردم توان خرید گوشت ماهی را داشته باشند، نیاز سالانه به حدود ۱۴۴ هزار متریک تُن خواهد رسید. از این مقدار، تنها حدود ۱۳ هزار متریک تُن در داخل کشور تولید می شود. این موضوع یک فرصت فوق‌العاده برای سکتور خصوصی به‌شمار می‌رود تا در این بخش سرمایه‌گذاری کند و با ایجاد فارم‌های تولیدی ماهی، این میزان نیاز را تأمین نماید؛ امری که از یک‌سو باعث ایجاد کاریابی خواهد شد و از سوی دیگر در جلوگیری از خروج اسعار نیز کمک خواهد کرد. با عملی‌شدن این طرح انتظار می‌رود که تولید گوشت ماهی در کشور افزایش یافته و مردم بتوانند به اسانی و با قیمت مناسب به آن دسترسی پیدا کنند.

گسترش فارم‌ها و مراکز تکثیر ماهی

ایجاد فارم‌ها برای توسعه پرورش ماهی از اهمیت زیادی برخوردار است. بر اساس این طرح، شمار فارم‌های تولیدی ماهی از ۳۸۵۰ فارم به ۱۰۵۵۰ فارم افزایش خواهد یافت. همچنان مراکز تکثیر ماهی نیز افزایش می‌یابد که در بخش تولید چوچه های ماهی نقش مهمی دارند. افزایش فارم‌های تکثیری سبب خواهد شد تا نیاز چوچه های ماهی در داخل کشور تأمین گردد و از واردات آن از کشورهای خارجی جلوگیری شود.

فرصت‌های کاریابی

سرمایه‌گذاری در سکتور پرورش ماهی از نگاه ایجاد فرصت های کاریابی نیز اهمیت زیادی دارد. بر اساس این طرح، پیش‌بینی می‌شود که برای حدود ۵۰ هزار نفر به‌طور مستقیم و تا ۲۵۰ هزار نفر به‌طور غیرمستقیم زمینه کار فراهم گردد. با توجه به این‌که این فارم‌ها بیشتر در مناطق روستایی ایجاد خواهند شد، این امر سبب افزایش عواید مردم و کاهش فقر در آن مناطق خواهد شد. گسترش بیماری‌ها در فارم‌های ماهی یکی از مشکلات جدی است که به صاحبان فارم‌ها زیان وارد می‌کند. در این طرح، برای حل این مشکل ایجاد مراکز خاص تشخیص بیماری‌های ماهی در نظر گرفته شده است. از طریق این مراکز، بیماری های ماهی به‌گونه دقیق تشخیص شده و به‌موقع تداوی خواهد شد. این اقدام میزان تلفات ماهی‌ها را کاهش داده و سطح تولید را افزایش خواهد داد.

کاهش واردات و منافع اقتصادی

بر اساس احصائیه‌ها، قیمت هر کیلو گوشت ماهی در بازارها ۱۵۰ افغانی است که قیمت هر متریک تُن آن ۱۵۰ هزار افغانی می‌شود. در نتیجه تطبیق این طرح، پس از پنج سال در کشور ۱۴۴ هزار متریک تُن گوشت ماهی و حدود ۱۲۷۶۰۰۰۰۰ بچه‌ماهی تولید خواهد شد. از فروش گوشت ماهی حدود ۱۹ میلیارد و ۶۵۰ میلیون افغانی و از فروش چوچه های‌ماهی‌حدود ۱ میلیارد و ۲۰ میلیون و ۷۰۰ هزار افغانی به‌دست خواهد آمد. افزایش تولید ماهی سبب خواهد شد که واردات گوشت ماهی، چوچه های ماهی و خوراک ماهی کاهش یابد. بر اساس این طرح پیش‌بینی می‌شود که واردات مربوط به ماهی تا ۹۰ درصد کاهش پیدا کند. این امر نه تنها به وضعیت اقتصادی کشور کمک خواهد کرد، بلکه بازار تولیدات داخلی را نیز تقویت خواهد نمود.

حفاظت از محیط زیست

فارم‌های پرورش ماهی می‌توانند در بخش حفاظت از منابع طبیعی نیز نقش مثبت ایفا کنند. زمانی که مردم در فارم‌ها به پرورش ماهی بپردازند، وابستگی به شکار بی‌رویه و غیرمنظم ماهی از دریاها و جهیل‌ها کاهش می‌یابد. این امر برای حفظ نسل ماهیان طبیعی و نگهداری توازن محیط‌زیست مفید تمام خواهد شد. در عین زمان، برای موفقیت پرورش ماهی آگاهی مردم و مهارت‌های مسلکی از اهمیت زیادی برخوردار است. به همین دلیل، در این طرح فراهم‌سازی برنامه‌های آموزشی برای سکتور خصوصی و متشبثین نیز شامل گردیده است. از طریق این برنامه‌ها، مردم روش‌های جدید پرورش ماهی را فرا خواهند گرفت و خواهند توانست تا تولیدات خود را افزایش داده و معیاری بسازند.

اهداف طرح

استفاده مؤثر از آب‌های سطحی در مناطق مختلف کشور به‌منظور ایجاد فارم‌های پرورش ماهی، حمایت از تولیدات داخلی در صنعت پرورش ماهی و تقویت سکتور خصوصی، افزایش سطح تولید گوشت ماهی از نگاه کمی و کیفی جهت رسیدن به خودکفایی، حمایت از سکتور خصوصی و فراهم‌سازی تسهیلات لازم برای سرمایه گذاری در صنعت پرورش ماهی، افزایش سطح تولیدات داخلی گوشت ماهی و چوچه های ماهی، تأمین مصؤنیت غذایی و ایجاد فرصت‌های کاری، تضمین حفاظت و نگهداری انواع بومی ماهی کشور، ایجاد و توسعه بازار پایدار برای تولیدات ماهی، فراهم‌سازی دسترسی مردم به گوشت سالم و باکیفیت ماهی و تولید خوراک‌های معیاری برای ماهی آب‌های سرد و گرم، از جمله اهداف این طرح سرمایه‌گذاری در سکتور ماهی‌پروری عنوان شده است.

فعالیت‌های این طرح برای مدت پنج سال در نظر گرفته شده است که پس از تصویب عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه‌الله تعالی، وزارت زراعت، آبیاری و مالداری و سکتور خصوصی مطابق با پلان ترتیب‌شده، مسؤلیت تطبیق آن را به عهده خواهند داشت.

نتیجه‌گیری

پرورش ماهی از بخش‌های مهم زراعت به شمار می‌رود که می‌تواند در رشد اقتصادی کشور، افزایش عواید مردم و تأمین مصؤنیت غذایی نقش مهمی ایفا کند. در افغانستان منابع طبیعی آب مانند دریاها، جهیل‌ها و ذخایر آبی وجود دارد که شرایط مناسبی را برای پرورش ماهی فراهم می سازد. اگر از این منابع به‌گونه درست استفاده شود، تولید ماهی افزایش خواهد یافت و کشور از نظر تأمین گوشت ماهی تا حد زیادی به خودکفایی خواهد رسید. طرح توسعه پرورش ماهی تلاش می‌کند تا همکاری میان سکتور خصوصی و ادارات دولتی را افزایش دهد. از طریق این همکاری، فارم‌های تولید ماهی افزایش می یابد، مراکز تکثیر ماهی ایجاد می‌شود و برای تشخیص بیماری‌های ماهی مراکز خاص تأسیس خواهد شد. این اقدام نه تنها سطح تولید ماهی را افزایش می‌دهد، بلکه از گسترش بیماری‌ها نیز جلوگیری کرده و میزان تلفات ماهی‌ها را کاهش خواهد داد. همچنان فارم‌های پرورش ماهی برای مردم زمینه کاری فراهم خواهد کرد. از سوی دیگر، ایجاد فارم‌های ماهی سبب خواهد شد که از شکار بی‌رویه ماهی در دریاها و جهیل‌های طبیعی جلوگیری شود و در بخش حفاظت از محیط‌زیست نیز تأثیر مثبت داشته باشد. از طریق آموزش های علمی و مدیریت مناسب، تولید ماهی معیاری خواهد شد و مردم به گوشت صحی و باکیفیت ماهی به‌گونه آسان دسترسی پیدا خواهند کرد. در مجموع، طرح توسعه پرورش ماهی می‌تواند در بخش‌های اقتصاد کشور، مصؤنیت غذایی و ایجاد اشتغال برای مردم تغییرات مهمی ایجاد کند. اگر این طرح به‌گونه درست عملی گردد، افغانستان در بخش تولید ماهی پیشرفت قابل ملاحظه‌ای به دست خواهد آورد.

یتیم تاق؛ د ګازو نوې ځاه ګانې

او د انرژۍ په برخه کې د ځان بسیاینې په لور ګام

فضل ولي شيراني

په دې ليکنه کې، د ګاز او د انرژۍ اړتیـاوو په پوره کولو او تولید کې یې ونـډه، د یتیم تاق د نویو ځاګانو د کیندلو او د افغانســتان په اقتصاد کې د ګاز د ارزښت په اړه خبرې شوې دي.

سـریزه

ترځمکه لاندې بېلابېلې طبیعي سرچینې دي چې له دغو سرچینو څخه انسان د خپل ژوند پرمخ بیولـو له پاره ګټه اخلـي. له دې څخه جوته شـوه چې طبیعي سـرچینې اقتصادي ګټې لـري او د یو هیواد په اقتصادي پیاوړتیا کې زیات ارزښـت لري. د نـړۍ هر هیواد هڅه کوي لـه خپلو طبیعي سـرچینو څخه د خپل هېـواد د اقتصـاد د پیاوړتیـا پـه برخـه کې اعظمي ګټه پورته کـړي، څو بې له یوې خوا ملي اقتصاد غښتلی او له بل لوري یې د خلکو د ژوند سـطحه لوړه شي. په دې سرچینو کې مـوږ کولـی شـو چـې د کانونـو ،کرنیـزو ځمکو،ځنګلونو، ، اوبو، څرځایونو او داسـې نـورو یادونه وکړو. دا ټول کولای شـي چې د یوه هېواد په پرمختګ کې رغنده رول ولري. د کانونو په برخه کې کولای شو ګاز یاد کړو خو کانونه په ځانګړي ډول نفت چې په توره طلا هم مشـهور دي، هغه برخه ده چې که چیرې په سـم ډول مدیریت او زېرمې یې راوایستل شـي، نو یو هېواد د پرمختګ لـوړو پوړیو ته رسـوي. د کانونو او پټرولیـم وزارت د هایدرو کاربونو عمومي رییـس د جوزجان ولایت په یتیم‌تاق سـاحه کې د ګازو ښاه‌ګانو د کار او روانو چارو څخه د لیدنې پر مهال ویلي، چې د دې سـاحې د دویمې ښـاه د کیندنې کار روان دی او د نورو ښاګانو د کیندنې چارې به ډېر ژر پیل شـي. نوموړي دغه راز ویلـي، چې د دې ښاګانو په بشپړېدو سره به له نویو ښاګانو څخه د ګازو د استخراج کچه په ۲۴ ساعتونو کې شاوخوا یو میلیون او ۲۵۰ زره متره مکعب ته ورسـېږي. دا یو ښـه خبر دی او د ګازو د اسـتخراج پـه زیاتوالـي سـره کولای شـو د سونګ توکو د برابرولو ترڅنګ له ګازو څخه د برېښـنا پـه تولید کې هم ګټـه پورته کړو. دلته لاندې د ګازو د ارزښت او برېښنایي انـرژۍ په تولید کې د هغـه د ونډې په اړه لنډ معلومات وړاندې کوو.

ګاز او د انرژۍ اړتیاوو په پوره کولو او تولید کې یې ونډه

افغانسـتان د انـرژۍ د اړتیاوو پـوره کولو په برخه کې بېلا بېلې سـرچینې لـري. اوبه، لمر، بـاد، بایومـس او دې تـه ورته ځینـې نورې سـرچینې شـته چې کولای شـي د هېواد د انـرژۍ پـه ځانګـړي ډول برېښـنایي انرژۍ اړتیـاوې پـوره کـړي. ددې ټولـو ترڅنـګ افغانسـتان د طبیعي ګاز او نفتو زېرمې لري چـې د انرژۍ اړتیاوې تر یوه حده پوره کوي. په شمال کې د ګازو ځینو ساحو استخراج پیل شـوی دی، خـو د دې برخـې لپـاره لا زیاتـه پانګونه او تاسیسات لازم دي. افغانستان د سـیمې او نړۍ په کچه یو لـه هغو هېوادونو دی چې بډایه کانونه او ترځمکه لاندې پراخې طبیعي زېرمې لري. ګاز یو له دې زېرمو دي چـې د هېواد په مختلفو سـیمو کې کشـف شـوي او مجموعي ذخیره یې لـه ۱۰۰ تر ۵۰۰ میلیارد مترمکعب پورې اټکل شوې ده. په دې زېرمو کـې دوې هغـه یې سـترې دي. یوه د فاریاب د طوطي میـدان ګازو زېرمه او بله د جوزجـان ولایـت یتیـم تـاق دي. یتیم‌تاق د افغانستان د ګازو له مهمو سرچینو څخه ده چې د هېواد په شـمال کې، د جوزجان ولایت په شبرغان سیمه کې موقعیت لري. دا حوزه د شـوروي اتحـاد د وخت راهیسـې پېژندل شـوې او تر یوه حده استخراج هم ترې شوی دی. د اټکل له مخې د یتیم‌تاق د ګازو زیرمې شـاوخوا ۷۰ تر ۱۰۰ میلیارده متر مکعب پورې اټکل شـوې دي. کـه چیـرې د ګازو دا دوې سترې زېرمې په بشپړ ډول استخراج او د ټاپي د ګازو نللیکه بشـپړه شـي، نو کولای شـي افغانستان د ګازو په برخه کې ځان بسیاینې ته ورسوي. د طبیعي ګازو په برخه کې د ځان

بسیاینې ترڅنګ له دې ګازو څخه د صنعت په پرمختګ او له ګازو څخه د برېښنا د تولید په برخه کې هم پوره ګټه اخیستل کېږي، چې دا بیا په ټوله کې پر اقتصادي وده مثبت اغیز کولای شي. لاندې به ولولو چې طبیعي ګاز د اقتصاد په پرمختګ کې څومره اغېزناک تمامیدلی شي.

د ګازو اقتصادي ارزښت

افغانستان د خپلې اړتیا وړ ګاز له ترکمنستان، ایران، قرغیزستان، روسیې او تاجکستان څخه واردوي، چې په کلني ډول یې د وارداتو کچه سلګونو میلیونو ډالرو ته رسېږي. د ګازو دغه واردات ځینې وخت د یوشمېر ستونزو له امله او په ځانګړي ډول د ژمي په موسم کې چې ډېری سوداګریزې لارې په واورو پوښلې وي، تکني کېږي او بیا یې په بازارونو کې قیمت دومره لوړ شي، چې څوک یې د اخیستلو وس نه لري. په داسې حال کې چې په هېواد کې دننه د سلګونو میلیاردو مترمکعب ګازو درلودونکي زېرمې لا هم تر خاورو لاندې پر خپل حال پاتې دي. اسلامي امارت د همدې ستونزې د هوارۍ په موخه له کورنیو سرچینو څخه د ګازو استخراج هڅې پیل کړې دي، چې ښه بېلګه یې همدا د یتیم تاق ګازو د نویو څاه ګانو کیندل او وروسته له دې څا ګانو څخه د ګازو استخراج پیل دی. کله چې دغه څا ګانې وکیندل شي او د ګازو استخراج پیل شي، نو له دې سره جوخت به هېواد د انرژۍ په برخه کې د ځان بسیاینې په لور ګام پورته کړي. دا طبیعي خبره ده چې طبیعي ګاز د هرهېواد له پاره یوه مهمه اقتصادي سرچینه ده او د یتیم تاق په څېر د ګازو زېرمې کولی شي د افغانستان پر اقتصاد ژور مثبت اغېز ولري. د ګازو استخراج او پلور د حکومت له پاره د عاید غوره سرچینه ده. کله چې عواید ترلاسه شي، بیا نو حکومت ددې توان پیدا کوي چې دهمدې عوایدو پرمټ زیربناوې جوړې کړي. د عامه خدماتو لکه روغتیا، ښوونې او روزنې او دې ورته نورې برخې تمویل کړي. د ګازو صنعت په مستقیم او غیر مستقیم ډول ډېری خلکو ته د کار زمینه برابروي. د بېلګې په ډول به یې ځینې دلته یاد کړو. په دې صنعت کې تخنیکي کارکوونکو، انجنیرانو، د ترانسپورټ او خدمتونو برخې کارکوونکو ته اړتیا وي او دا کسان په کار ګومارل کېږي. ددې ترڅنګ طبیعي ګاز د یوه هېواد د صنعت له پاره ارزانه انرژي برابروي. په دې سره دصنعت په برخه کې ډېرو پرمختګونو ته لاره هوارېږي او دا خو ټولو ته معلومه ده چې صنعت وده وکړي او یو هېواد صنعتي شي، نو بیا په اقتصادي لحاظ هم پرمختللی وي. خو یوه خبره داده چې د ګازو زیرمې په مسلکي ډول راوسپړل شي او په سم ډول مدیریت شي. دا کار ددې لامل ګرځي چې موږ د وارداتي سون توکو کچه راکمولی شو. ددې په خوا کې دا هم له امکان څخه لرې نه ده، چې له خپلې اړتیا زیات ګاز کولای شو، بهر ته صادر او په دې ډول د خپلو عوایدو کچه لوړه کړو. له دې چارې سره زموږ په سوداګرۍ هم مثبت اغیز پریوځي او کولای شو تر یوې کچې سوداګریز بلانس متوازن وساتو. اسلامي امارت په همدې موخه د هېواد د ګازو زېرمو د استخراج له پاره متې رابډوهلې او هڅه یې داده چې د ګازو په برخه کې خپلې اړتیاوې له خپلو داخلي سرچینو څخه پوره کړي.

پایله

افغانستان د نورو طبیعي زېرمو ترڅنګ د طبیعي ګازو پریمانه زېرمې لري. اسلامي امارت د نورو کانونو ترڅنګ د ګازو اکتشاف او استخراج ته هم مخه کړې ده. د یتیم تاق د ګازو د نویو څاګانو کیندل او له دې زېرمو استخراج به د انرژۍ د سکتور په پیاوړي کولو کې مهم رول ترسره کړي. په دې سره افغانستان د انرژۍ په برخه کې تر ډېره بریده ځان بسیاینې ته نږدې شي. همدا راز به د هېواد د ګازو اړتیاوې په ارزانه بیه پوره او ورسره به زرګونو کسانو ته د کار زمینه برابره شي. د یتیم تاق د ګازو زېرمو په استخراج سره به پانګونې ته لار هواره او د هېواد صنعت به ورسره وده وکړي. دا ټول هغه څه دي چې په ټوله کې د هېواد په اقتصادي پرمختګ مثبت اغیز کولای شي.

SPEECH OF
MULLAH ABDUL GHANI BARADAR AKHUND
AT THE FOUNDATION STONE-LAYING CEREMONY OF THE LAJWARD RESIDENTIAL COMPLEX IN BALKH

In the name of Allah, the Most Compassionate, the Most Merciful.

Honorable Governor of Balkh Province, respected officials of the Islamic Emirate institutions, scholars, Mujahideen, representatives of the private sector, distinguished guests, and all participants of this gathering:

Assalamu Alaikum wa Rahmatullahi wa Barakatuh!

Today is a joyous occasion as we have gathered to witness the commencement of a significant economic project—the launch of the practical implementation of the Lajward Complex in the historic province of Balkh. Approximately 1,448 modern apartments will be constructed under this project, designed in a contemporary and standardized manner to provide a modern, secure, and comfortable living environment.

This project will not merely be a collection of buildings and structures; rather, it will serve as a clear symbol of the province's economic growth, urban development, attraction of national investment, and a better future for the coming generations.

From the very beginning, the Islamic Emirate has paid special attention to achieving the country's economic independence, attracting domestic and foreign investment, and implementing infrastructure projects. Today, thanks to the establishment of nationwide security and the creation of a favorable investment environment, we are witnessing the launch and completion of major economic projects across the country on a daily basis. The Lajward Complex is a clear example of this positive transformation.

This complex, along with similar projects, will further enhance the economic value of Balkh—a province of great historical, cultural, commercial, and industrial significance—and will contribute to increased economic activity throughout the northern zone.

The Islamic Emirate remains committed to supporting infrastructure, industrial, agricultural, and urban development projects in all provinces of the country. Alongside major ongoing initiatives such as the Qosh Tepa Canal project, industrial factories, highway construction, electricity generation projects, and activities in various other sectors, work is also underway on the finalization and implementation of urban master plans.

The Islamic Emirate of Afghanistan considers it its responsibility to facilitate investment opportunities for both domestic and foreign investors, not only in the sectors of industry, agriculture, energy, and trade, but also in construction and development projects. Residential construction is a vital component of urban development and nation-building, providing citizens with housing that meets modern standards.

Today's world is moving toward advanced cities, modern infrastructure, and organized urban living. Afghanistan also has the right to possess standardized cities, modern residential complexes, and advanced economic zones. Our people deserve a life in which security, convenience, a clean environment, education, healthcare, and urban services are available according to proper standards.

We have consistently emphasized that Afghanistan's economic stability and reconstruction cannot be achieved through government efforts alone; rather, they require joint cooperation between the state and the private sector. The private sector serves as the backbone of the national economy, and the Islamic Emirate considers supporting domestic and foreign investors one of its fundamental responsibilities.

Accordingly, I once again call upon all businesspeople to invest in their own country and take advantage of the available human resources, natural wealth, and opportunities that exist here.

The primary purpose of our visit is to take the necessary steps to improve implementation, accelerate progress, and enhance coordination among projects and economic activities in this province.

We aim to ensure that port services operate around the clock and that all relevant institutions provide uninterrupted services for export and import goods, thereby improving the economic conditions of the people, expanding investment opportunities, and taking practical measures toward the province's sustainable development.

Accompanying us on this visit are respected officials from various sectoral ministries and institutions so that we can closely assess the existing challenges, needs, and issues related to economic activities, development projects, and port operations in Balkh Province and address them in a timely manner.

In conclusion, I congratulate all officials, engineers, employees, and investors involved in the Lajward Complex for taking this important step toward the development and prosperity of the country. May Almighty Allah make this project a source of goodness, blessings, economic growth for the province, and prosperity for the people.

Thank you for your attention.

Wassalamu Alaikum wa Rahmatullahi wa Barakatuh.

2. It serves as a key export corridor to Central Asian markets.
3. It constitutes a fundamental part of Afghanistan's transit corridor network.

Due to this strategic importance, the transition of the port to 24-hour operations is considered a vital development for the country's economic stability.

Economic Benefits of 24-Hour Operations at Hairatan Port

1- Acceleration of Trade: Previously, traders had to wait for hours until the port opened, which slowed down the transportation process. With the port operating 24 hours a day, this problem will be eliminated, and goods will be transported continuously.

2- Reduction in Costs: The waiting time for cargo trucks used to increase trade costs. With continuous operations at the port, waiting times for trucks and wagons will decrease, reducing overall transportation expenses.

3- Increase in Exports: With round-the-clock operations, Afghanistan will be able to export products such as dried and fresh fruits, handicrafts, and other goods to international markets more quickly.

4- Prevention of Supply Shortages: The continuous operation of the port will significantly help prevent shortages of goods in the country, ensuring that Afghan markets remain supplied with essential commodities at nearly all times.

Development of the Railway and Logistics Sector

According to officials, with the port operating 24 hours a day, the number of wagons will increase from 130 to between 500 and 700, which represents a major advancement for the railway sector. Railways are considered one of the most economical and secure means of transportation.

The 24-hour operation of the port will increase the speed of cargo transportation and further strengthen Afghanistan's position as a regional transit corridor. In addition, continuous port activity will increase the need for the expansion of logistics companies and transportation networks, which in turn will create new employment opportunities.

Trade Relations Between Afghanistan and Uzbekistan

In recent years, trade relations between Afghanistan and Uzbekistan have expanded significantly, and the two countries have become important trading partners for one another. Afghanistan imports electricity, food products, and construction materials from Uzbekistan, while exporting dried and fresh fruits, handicrafts, and other products to Uzbekistan.

With the 24-hour operation of Hairatan Port, the volume of trade between the two countries is expected to increase several times over, further expanding economic relations between them.

Regional Connectivity and Central Asian Markets

The 24-hour operation of Hairatan Port is not only beneficial for trade between Afghanistan and Uzbekistan, but also broadens Afghanistan's access to Central Asian markets. Through this port, Afghanistan can increase its exports to other Central Asian countries and further strengthen regional connectivity.

Increase in National Revenue and Employment Opportunities

The expansion of trade can contribute to increasing the revenues of the Islamic Emirate of Afghanistan. The growth of imports and exports represents an important source of revenue for the government. In addition, the expansion of the port can create new employment opportunities. The growth of transportation companies, logistics firms, and customs services will provide jobs for many people, which will ultimately have a positive impact on the country's overall economic growth.

Conclusion

The agreement to make Hairatan Port operational 24 hours a day is a historic opportunity for Afghanistan's economy. This initiative will ensure faster trade flows, lower transportation costs, increased exports, and the expansion of regional connectivity. The increase in the number of wagons and the development of the railway sector will elevate Afghanistan's position on the region's transit map. If this process continues to strengthen steadily, Afghanistan can become a trade bridge between Central and South Asia and take major steps toward economic growth. This agreement marks the beginning of a new chapter for Afghanistan's economic stability, trade expansion, and regional cooperation.

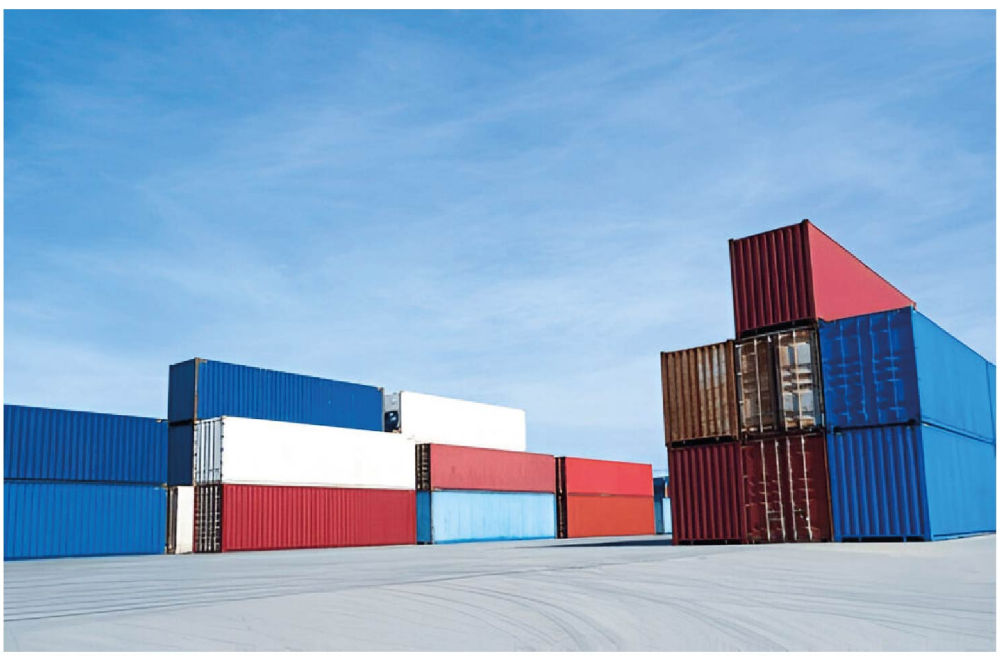

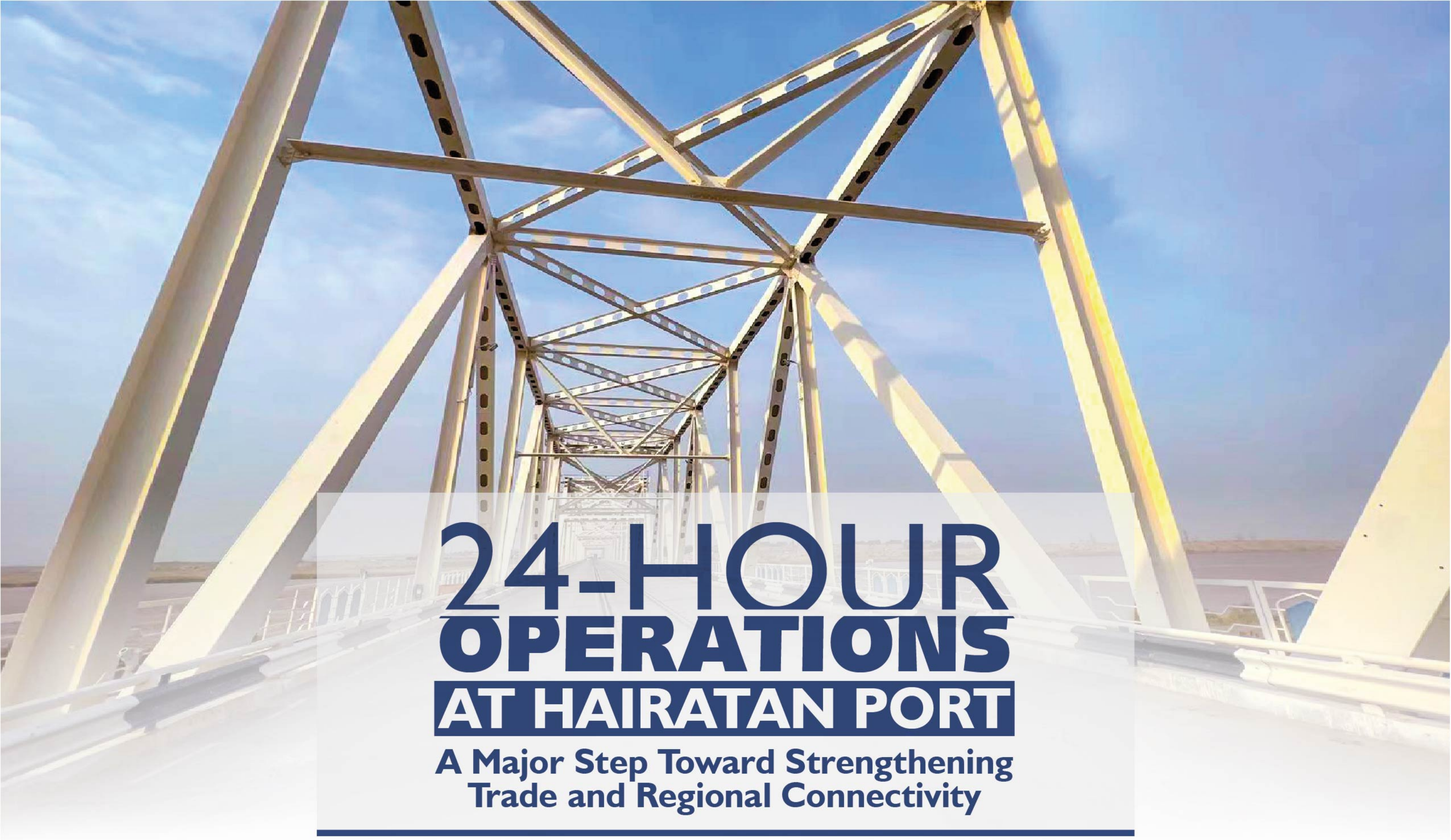

24-HOUR OPERATIONS AT HAIRATAN PORT

A Major Step Toward Strengthening Trade and Regional Connectivity

By: Zahid Khan

Introduction

Afghanistan's economic future is largely tied to the expansion of transit, trade, and regional connectivity. As a landlocked country without direct access to the sea, Afghanistan heavily depends on road and railway networks for the transportation of its imports and exports. Within this context, the agreement to make services at Hairatan Port available 24 hours a day is considered a major and significant economic development for the country. This decision is not merely an administrative change; rather, it is a fundamental step toward strengthening Afghanistan's transit economy, accelerating trade, and expanding regional relations.

Hairatan Port serves as Afghanistan's commercial gateway and is regarded as the country's most important railway link with Central Asian nations. Once the port becomes operational around the clock, it will bring profound changes to the speed, volume, and efficiency of trade flows. This development will not only create greater convenience for traders, but will also play an important role in the growth of the national economy.

Details of the Agreement on 24-Hour Operations at Hairatan Port

Officials from the Railway Authority of the Ministry of Public Works of the Islamic Emirate of Afghanistan reached an agreement with officials of Uzbekistan Railways during a meeting to make Hairatan Port services operational 24 hours a day. Under the new agreement, delays in the transportation process and limitations in trade volume are expected to be eliminated.

The key points of the agreement include:

- The port will remain operational day and night.
- Laboratory and technical services will be accelerated.
- The transportation of goods will proceed without delays.
- The number of wagons will increase several times.

The most significant development is the increase in the number of transport wagons, which will rise from 130 to between 500 and 700 wagons. This increase is considered a major advancement in Afghanistan's import and export capacity and could multiply the country's trade volume several times over.

The Strategic Importance of Hairatan Port

Hairatan Port is not merely a border crossing for Afghanistan; rather, it is a vital artery for the country's economy. As a landlocked nation, every port that connects Afghanistan to international markets carries critical importance for the country.

The significance of this port is reflected in the following points:

1. A large portion of Afghanistan's imports enters the country through this route.

Publisher:	Office of The Deputy PM for Economic Affairs
Editorial Board:	Maulvi Abdullah Azzam, Maulvi Zabehullah Nasir, Amanullah Hanifi, Fazal Wali Shirani and Najibullah Mayar
Chief Editor:	Maulvi Khaliq Dad Taqi
English Translator:	Sajad Ahmad K.
Graphic Designer:	Ataurahman Saeid
Photojornalist:	Hujjatullah Qazizadah

Marmarin Palace, Malik Asghar Square, Kabul

0202107500

media@dpmea.gov.af

dpmea.gov.af

Please provide proper attribution when using content from this magazine.